

NOORTE ELU

Nr. 4   1929

„Kristuse ja koguduse eest“

E. Usklikkude Noorte (uskudevaheline) C. E. Liit.

Juhataja: Peeter Sink — Tallinna, Villardi tn. 7—1
Laekahoidja: B. Espenberg — Tallinna, Imanta tn. 5
Kirjatoimetaja: E. Ader — Tallinna, postkast 284
„Noorte Elu“ — toimet. aadr: Tallinna, Villardi tn. 7—1
„ „ — talituse „ „ Villardi tn. 7—1
„ „ — kirjad „ „ Postkastnr. 284.

„NOORTE ELU“

maksab aastas:

lihtpaberil postiga	1,30 krooni, postita	1,20 krooni.
heal	2,00	1,90
Välismaale lihtpaberil	1,80	„ heal paberil 2,50

„Võta, võta!“

Moody jutustab järgmiselt: Keegi naisterahvas Glasgow'is tuli minu juurde ja ütles: Härra Moody, teie ütlete ikka: Võta, võta! Kas on aga piiblis ühte kohta, kus seisab: Võta! Või on see ainult teie viis nii rääkida? Mina olen piiblist otsinud, aga ma ei leia niisugust kohta.

„Kuidas nii?“ küsisin mina, „kas teie ei tea, et piibel just selle sõnaga on pitseeritud? See on

peaaegu viimane sõna piiblis. „Ja Vaim ja pruut ütlevad: Tule; ja kel janu on see tulgu ja kes tahab, see võtku eluvett ilma.“

„Ah!“ ütles ta, seda pole ma veel lugenudki. Kas on sellega kõik öeldud, mis mul teha on?“ — „Jah muidugi, piibel ütleb seda.“ Ja ta võttis selsamal silmapilgul.

Mis pean ma selga panema?

Inglise jutlustaja Aewton oli kord 1. Peetr. 3:3 salmist naise õigest ehtest jutustanud. Varsti tuli keegi suursugu proua, kellele see jutlus liiga südamesse oli tunginud, tema juurde ja palus, et

ta ometi ütleks, mis ta peaks selga panema.

„Proua,“ vastas ta, „pange ennast nõnda riidesse, et teised, teie seltsilised, pärast enam ei mäleta, mis teil seljas oli.“

Tähtsaid sõnu.

Kui sa Jumala saadikust lugu ei pea, keda sa näed, kuidas võid sa siis Jumalast enesest lugu pidada, keda sa ei näe?

*

Sinu naabrid on jutlusi küll kuulnud, nad tahaksid kord ühte näha.

*

Pikemalt kambris ja lühemalt koosolekul, vend paluja!

*

Vend Alandusuhkus tänas hiljuti templis Isandat, et ta mitte variser ei ole.

*

Härra Üksiõigus arvab, et ta oma vastase võidab selle läbi, et ta ei anna temale aega rääkida.

Vend Kenal on armastuskuue riie valmis, aga ta ei taha seda enese ärasalgamise kääridega juurde lõigata lasta.

*

Sõber Pealiskausus arvab veel ikka, et kaks poolikut tegu annavad terviku.

*

Mõnel on küll Timoteuse kõht, aga pole Timoteuse meelt.

*

Kui kurat sinu poole südame saab, siis on ta sellega üsna rahul.

*

Teadus, mis meilt alanduse ära riisub, ei ole õige teadus.

Põrgu tagauks.

(Spurgeon.)

Pane tähele. Avalikule patule on avalik sissekäik, aga neile on tagauks, kes endid pühadeks nimetavad.

Tagauks on ka vana hallipeaga tunnistajale, kes mitu aastat silmakirja vagadust on tarvitanud ja siiski Jumala ees valetanud. — Tagauks on ka jutlustajale, kes küll valjusti kõnelda võib,

aga kellel tõde, mis ta kuulutab, koguni südamest ei tule.

Põrgu tagauks on ka koguduse liikmeile, kes mõnes asjas armsad ja üsna tublid on, aga pole tõepoolest iialgi Jeesusele vaadanud ega iial Teemast õnnistust leidnud. Annaks Jumal, et mõned ärkaksid, kes muidu endid põrgusse magavad.

Maailma Eline

EESTI USKLIKKUDE NOORTE C. E. LIIDU AJAKIRI

Nr. 4

Üheksas aastakäik

1929

Ennäe inimest!

'A. Siser

SU JÄLGEDES . . .

Su jälgedes ma tahan käia,
oo, olgu mul' kui raske see, —
kui viiks ka Kolgatale tee,
Sa saada mind ja au sees hoi!
Sa saada mind! . . .

Sa võtsid okaskrooni kanda,
ja pilkel, peksul astu teel,
ning ristipakul surres veel
Sa võisid andeksandmist anda! —
Sa võisid veel . . .

Oo, võiks Su valukrooni kanda,
üht sammu astu seda teed,
las teotada peksul need! —
Kas suudan nii end ristil anda?
Kas suudan küll? . . .

Su jälgedes ma tahan astu —
too võidurikas õndsustee . . .
Kui otsani saab käidud see, —
siis Päästja au sees võtab vastu.
Oo, Päästja au!

J. Hermann.

Suure helilooja wiimne motett.

Rahelateistkümnenda aastajaja alul elas Saksa maal ilmakeislik waga helilooja Johan Seb. Bach. Tema suuremate helitööde aine oli Jeesuse kannatamine ja jõuluwangeelium.

Suur kunstnik oli raskete katsumiste koolis käinud. Haiguse ja ebaõnnestunud operatsiooni tõttu oli ta täiesti kaotanud nägemise.

Oli juulikuu 1750. Helilooja Bach puhkas lamamistoolil, ta lähedal istusid tema abikaasa ja poeg Friedrich. Sügaw waitus walitses toas. Naine ja poeg lasksid wanalest istuda segamatult. Ta istus, nii kui harilikult, käed ristis, silmad tõstetud üles taewa poole, huuled waid liikusid. Suur kunstnik rändas palwe warjatud teed kõigewägewama aujärje ette, seda teed, mis inimesmõistusele on arusaamatu, kuid usuteed käijale tuntud.

Hiljem katkestas wanake sügawa waituse öeldes: „Minu aeg on pea lõppenud, warsti päästab Jeesand minu waimu kõigest maistest kõidukuiist ning waewadest ja kannab ränduri koju, taewahingusse!“

„Ei, ei,“ tatis naine, „Jeesand lubab weel kindlasti olla sind meie juures. Kuidas saaksite läbi ilma sinuta?“

„Ara karda,“ julgustas wanake, „Jeesand on teiega.

Mõttele möödnud aegadele ja siis märkab, kui armastasti on Jeesanda käsi meid juhtinud tänapäewani.“

„Aga sinuga kaotame suurema õnne,“ jätkas naine. „Suur kurbus waldaks me hinge, kui kaotame sinu, kes oled meie kõige kallim maa peal.“

„Kaotaksite!“ hüüdis pime. „Hoidku meid Jumal sarnaselt mõtlema. Kas võime kadunuks pidada seda sõpra, kes õnnelikuna on pääsenud Jeesanda juurde! Usk Jeesusse Kristusse wõidab surma ja haura, sest meie elu on taewas, kust meie ootame Jeesanda Jeesuse auilmumist, kes meie ihu muudab oma araseletatud

ihu sarnaselt. Ja seesugusena püügu teis minu mälestus kuu.“

„See on küll tõde,“ sõnas naine, „aga inimsüdanstiski pigistab surm. Tõsi on seegi, et neile, kelle elu oli Kristus, tuleb surm wõiduks, aga mahajäänutele...“

„Aga neile saab surm wõiduks,“ lisas pime ruttu, „sest nad näewad, kuidas kaduw põrm wariseb mulda, kust ta on tulnud ja waim läheb üles Jeesanda juurde, kes teda on loonud. Eks see teadmus rõõmusta meid, et neil, keda armastame, on nüüd hea.“

Wanake waitis ja pühalt waitus täitis tuba. Akki waldas suurt meistriritt, kui mingisugune arusaamatu, üliloomulik sisenus. Rattes pimedad silmad wafaku käega, algas waitse häällega laulu:

„Do tule Jeesand Jeesus, Kõit mu jõud kadumas...“ jne.

Sõpetades laulu lausub wanake pojale:

„Armas Friedrich! Otsi ruttu paberit ja sulge ja kirjuta,“ mida sulle ette ütlen.“

Kui poeg paberiga tagasi tulnud, algas pime helilooja waitisel häälil ümifema lauluwiisi, luues toone kenamasse koostõlla. Rõõmustades uuest kannist wiisist hüüdis poeg:

„Armas isa, sellest tuleb ju kahesahääliline motett!“

„Do mu laps, kuis tunnen end waesena,“ wastas wanake. „Tahaksin tuhande häällega ülistada Jeesandat Jeesust. On, kui laulaks mus tuhandehääliline koor. Kuulen iga häält mängimas kui palwet ja ülistust kõige isusamas koostõlas. Do, kui waene on inimelaps! Ta ei junda wäljendada, mida tunneb ja omab endas. Aga Sina, igawene Jumal, tunned mu hinge helisid, kuuled mu palwed. Friedrich, taluta mind piini juurde! Tahaksin weel kord, ehk küll warisewa käsi kiita ja ülistada Jeesandat. Aga waata, kas oled kõik dieti üles kirjutanud.“

Meistrikätega algas nägemise kaotanud helilooja mängima kahesahäälilist pala, mille wiisi ta oli saanud otsekui taewast.

Pojast talutatud tuli helilooja wana armsa pianino juurde, mis wõis tema sügawaid tundeid tõlgitada. Meistrikätega algas nägemise kaotanud helilooja mängima kahetsähääliselt pala, mille wiisi ta oli saanud otsekui taewast. Tema süsemine kõrw kuulis lunastatute ja õndsate seletatud häält ühine-mas tema tänuwiisiga.

Kui pime mängija oli lakanud mängimast, paindus ta pea alla kui palwes; siis sirgus keha järsku, ta waatas paremale ja walemale poole ja hüüdis: „Mu Jumal, mu Jumal! Dns see ilmsti wõi näen ma unes?“ Hämmostuses waatasid poeg ja naine wana-tese meeleliigutust.

„Dn see tõde, mõistmata tõsiasi,“ jätkas helilooja enam rõõmsamalt. „Mu filmad näewad jälle. Näen oma pianinot, näen oma tooli. Minu suur ja armuline Jumal ja mu Jsa! Ei ole ma seda wäärt, et astud alla madalasse majja. Tulge, tulge, mu armsad, mu juurde!“

Naine ja poeg nutsid rõõmupisaraid nägemist jälle saanud helilooja süleluses.

„Kuttsa kiiresti,“ hüüdis wana pojale. „Kuttsu kõik mu lapsed mu juurde. Tahan veel kord näha neid. Kiirusta, sest see rõõm on liig suur selleks, et kesta kaua.“

Kiirete sammudega astus noormees wälja ja pea olid kõik lapsed hallipäise isa ümber. Järgimööda

kaelustas ta neid ja pisarad woolasid üle põskede, kui ta wärisewal häälel rääkis.

„Mu armsad, tunnen teid kõiki. Näen teid, mu lapsed, näen, naine, su helli, armsaid filmi. Misjuguft suurt armu on Jssand mulle annud, et näen teid weel enne surma.“

„Ara nüüd räägi surmast,“ keelas naine, „nüüd, kui meil on nii suur õnnehetk. Kuidas wõid rääkida lahkumisest, kui Jssand on annud su meile tagasi. Eks see päew töota sulle jätkuwat terwist ja uusi õn-nepäewi.“

Kurwalt naeratades raputas wana ke pead.

„Arge efsige,“ õhtas ta, „minu hetk on tulnud. Jssand on kuulnud mu palwet. Piika ja pime da õõ järele on see salajas igatsetud hommik koitnud. Jssand on weel korrats lubanud mind näha teie armsaid nägu-sid, enne kui pääsen nägema taewase Jsa au.“

Siis palus ta: „Toetage mind! Mis see tähenda? Dn nii kummuline. Ei jaksa enam kanem teista, on kui haarats misti mu südant. Do, kallis Jssand Jeesus!“

Waewalt oli wana helilooja öelnud wiimased sõnad, kui ta pea wajus rinnale.

Wana rändur wiidi ära ja ta uinus kui laps karjase süles.

Tema suur hetk oli saabunud.

„Jouluaatto“.

Jumalik kawa inimeselule.

James H. Mc. Conkey.

... „Kristuses Jeesuses loodud headele tegudele, mispärast Jumal meid on enne walmistanud, et meie nendes pidime käima.“

Gew. 2:10.

„Kristuses Jeesuses loodud“ — tähendab, et iga jumalalaps on uus loomus Kristuses Jeesuses. „Headele tegudele“ — tähendab, et iga jumalalaps on uueks loodud Jeesuses Kristuses teenimiseluks. „Mispärast Jumal meid on enne walmistanud“ — tähendab, et Jumal on kindla kawa määranud selle teenimise elule Jeesuses Kristuses juba sajanid enne meie olemasolu. „Et meie nendes pidime käima.“ „Käima“ on praktiline sõna. See tähendab, et Jumala suur teenimise eesmärk oma laste elu jaoks pole tühine mõttekujutus, waid praktiline tõelikkus, mida on waja teada ja wälja elada meie praeguses tööpäewases elus. Seepärast täidab seda teksti suur peamõte: —

Jumalal on kawa iga elu jaoks Kristuses Jeesuses.

Milline imelik tõde! Ja ometi asjalik. Kas ei joo-nesta arhitekt plaani uhe palee jaoks? Kas kunstnik ei tee wiske oma meistritöö äärjoonist? Kas laewaehitusmeister ei pane paberile kawatõde oma hiiglalaewa jaoks? Ja ometi pole Jumalal kawa surematule hingele, mida ta olemasollu wiib ja „Jeesuses Kristuses“ paneb? Kindlasti on tal. Tõesti, igaal pilwel, mis üle suwetaewa lendab; igaal rohukõrrel, mis oma wäikest piiki taewa poole sirutab; igaal kaste-tilgal, mis sädeleb hommikul koidul; igaal walgustiirel,

mis lendab läbi mõõtmatu ruumi päikesest maa peale, on jumalik eesmärk ja kawa. Kui palju enam siis teie, kes te Ta omad olete, Kristuses Jeesuses, on Jumalal täielik ennewalmistatud elukawa. Mitte üksi nii, waid —

Jumalal on kawa teie elu jaoks, mida ükski teine inimene ei saa täita.

„Aegade aegades ei ole olnud, ega saa ka olemas inimest täpselt nagu mina. Ma olen ainulaadne. Mul ei ole teisendit.“ See on tõde. Mitte kats lehte, ei kats kalliskivi, ei kats tähte, ei kats elu — ühesugused. Iga elu on Jumala wärske mõte ilmale. Seal ei leidu ühtki inimest kogu ilmas, kes wõiks teie tööd teha nii kui teie. Ja kui teie ei leia ega astu Jumala eesmärgisse teie elu kohta, siis puudub kord midagi aus, mis oleks muidu seal olnud.

Iga kalliskivi läigib oma säraga. Iga lill hajutab oma lõhna. Igal usklikul on oma eriline Kristuse sõna ja Kristuse lõhn, mida Jumal nende läbi tahab teistele edasi anda. Dns Jumal annud teile ühe iseguse isikuse? Ta on ka loonud iseguse indiwidide ringi, kelleni ka see isiklus küünib ja ulatub, mida keegi teine laias ilmas nii ei wõi teha. Siis kujundab ja seab ta teie elu nii, et teid ühendusse wiia selle ringiga. Ühe juuksekarwa laiusene kõrwalenihtumine teleskoobi fookuses ja mõnele ilmub ilu, mis ennem oli segane ja udune. Nii ka wäike isikliku ja indiwiduaalse erinewuse tera teie ja mõne teise inimese elu wahel ja mõni näeb Jeesust Kristust selguse ja iluga,

mida ta muudu poleks kusaqil näinud. Milline eeldus on see, ei meil on oma Kristuses eluline isiksus. Milline rõõm teada, et Jumal seda tahab tarvitada, nagu ta kedagi teist ei tarwita kindlate isikute jaoks, kes wastuwõtlikumad on sellele kui millegi muule. Teis just seisab wäike muutus kalliskivi nurgas — ja waata, mõni näeb walgust! Just teis peitub wäike muudatus wirtsude segamises ja waata, keegi tunneb ära Kristuse lõhna.

Jnimesele wõib äparduda astuda Jumala plaanitema elu kohta.

Kusaqil kaunil järwekaldal olewas külas, kus me suwitasime, oli paar wangistatud kottkast. Nad oli juba kaheaastajena püütud ja elafid nüüd suures ruumikas puuris. Naft-aasta järele kaswasid need kottkast suurepäraseiks suurteks kuuejalase tiivalaisusega. Kord kui suwel tagasi tulime, puudusid nood kottkast. Manifikult nende kadumise põhjust küsides, kuulsime järgmist lugu. Kottkaste omanik lahkus külast kaumaks ajaks, et suuremale kalapüügile minna. Tema äraolekul awasid kaks üleannetut poisssi puuriuksed ja andsid suurtele lindudele nende wabaduse. Kohe katusid wiimased põgeneda. Kuid olles wangis kõige waremast ajast ei olnud nad kunagi lendamist õppinud. Nad aimasid, et Jumal neid millekski muuks on loonud, kui ainult olla harilikud maailma lapsed. Nende raskete aastate jooksul ei olnud siiski nende instinkt taewa awaruste jaoks kustunud. Kuid nad ei osanud lennata, üks neist langes jõkke, ta päästeti, kuid mõlemaid laskis keegi wallatu poisjs maha.

Kui sageli ei kordu elus see kottkaste saatus. Jumal määras nendele kuniinglikkudele lindudele pärida wabadust. Nad pidid ijegi kuniinglikul lennul lõunapäikese kõrguseneni jõudma. Nad pidid asuma kõrgeil kaljurünkail, kuhu inimese jalg ei jõua. Tõesti nad pidid printslikku au pärima. Kuid inimese toorus lahutas neid lootusetult sellest. Ja piiritu wabaduse asemele, mis neile määratud, astus wangistus, abitus, alandus ja surm. Ijegi need õhuselawad linnud kaotasid Jumala suure kawa oma elu kohta. Mida enam siis inimlapsed.

Kas ei ole see sama asi, millest Paulus räägib õeldes: „Nõudke eneste õnnistust taga kartuse ja wäristusega, sest Jumal on see, kes teis teeb, et teie tahate ja wõite teha tema heameele pärast.“ Mis on need seesmised hääled, mis kaowad, kui me ei walwa? Mis on need ilmutused, mis kahwatuwad, kui me ei teosta neid? Mis tähendawad igatsused — kõik Kristusele, mis surewad, kui me neid ei teosta? Mis on see muud, kui et elaw Jumal meis teeb, et me tahame ja teeme seda eluülesannet, mida tema meile on ette näinud igawikust saadik?

Seda me oleme kutsunud taga nõudma. Nõudke seda taga armastuses. Nõudke seda igapäewases, truus tunnistuses. Kuid weel enam. Teie wõite määrgist mööbuda. Teie wõite kaotada Jumala plaani oma elus. Seepärast nõudke seda kartuse ja wäristusega. Meed on manifikusjonad. Seda õnnistatud tunnistamis, teenimis, wiljakandmiselu, mille Jumal Jeesuse Kristuse läbi juba igawikust saadik teile määranud — seda nõudke taga kartuse ja wäristusega. Wäristusega —

et mitte selle maailma jumal teid pimestaks näha Jumala ilmutust teie teenimise kohta, mida Jumal ammu teile walmis hoiab. Wäristusega, et mitte kaasuslikkude usuelu madal tafapind teid ei laseks langeda ka teie oma nii madalale. Wäristusega — et mitte wäikesele jalkkonnale maailma pimedais jagudes ei äparduks tatistada teie andmist, palumist ja wäljaminekut, mida Jumal ammu kawatseb. Wäristusega, — et maailma lõhude ja kirgede hääled teie kõrwu ei lufustaks kuulda üht häält, mis ifka ütleb — „kai minu järel; kai minu järel.“

Me wõime jumalikust elukutsest mööbuda walides ise elukutset.

Iga päew kõnelewad inimesed, et nad walivad oma elukutset. Kas ei ole see lause suur wääritelus. Kuidas wõib inimene walida omale „kutset“? Kui inimene on kutsutud, siis ta ei wali. See kes kutsub, see walib ka. „Teie pole mitte mind walinud, waid mina teid, et te lähete ja kannate wilja,“ ütleb Jeesand. Inimesed talitawad, nagu wiskas Jumal nende ette hulk plaane, kust nad siis wõiwad omale seda walida, mis neile meeldib. Kuid see ei wasta tõele. Jumal walib. Me peame lihtsalt wastu wõtma ja sõna kuulama. Nagu hinge pääsemine, nii on järgmine omas igaweses tähenduses jumalalapse elu jumalik juhtimine. Jumal nõuab mõlemat kui oma ülmat eesõigust. Mees, kes ühelt poolt Jumalat usaldab, teiselt poolt aga jälle kõik ära katab, teeb suure wea. Do, et õpikime seda ennem, kui meie wilumatud käed rikuwad jumalike plaane.

Noor sõber, wõib-olla ja seisjad sel katsepaigal, kus inimesed katuswad „walida“ ühte kutsut. — Arge walige! Kas ei ütles meile mitte kirjakohst, et me „oleme loodud Kristuses Jeesuses headele tegudele?“ Kui see kawa Kristuses peitub, kuidas wõite siis seda leida enne, kui te ei lähe Kristuse juurde? Seepärast minge Jumala juurde lihtsalt, usaldades ja paludes ning küsige, et Tema näitaks teile, mida Ta teile walinud igawikust saadik. Ja kui te kõnnite igapäewases walguses, mida Tema teie teele puistab, siis juhib ta teid kindlasti Tema poolt ettenähtud elukawa juurde. Nii hoitakse teid kurbuste, pettumuste ja ebaõnnestumiste eest, mis selle inimese teel tulewad, kes „walib“ oma rada, ja kes liig hilja kogeab, et maksab Jumalat usaldada selles suures toimingus nagu kõigis muis.

Iga jumalalaps wõib leida jumaliku kawa enda elu kohta ja wõib sellesse astuda.

Mäletate ehk lugu Brooklyni filla ehitajaist ineenrist. Ehitamise ajal sai ta wigastusi. Kui sild walmis oli, kanti ta filla juurde. Ta kritiseeriw film lendas üle kogu ehituse tähele pannes iga vähemat oja. Siis täitis teda suur rõõm, kui ta nägi, et kõik täpselt plaaniga koostõlastus. Selles rõõmus hüüdis ta: „See on just täpselt nii kui plaan.“

Kord seisame igaweses aus ja waatame Jeesuse palgesse hüüdes: „Do Jumal ma tänan sind, et Sa wiisid mind minu ijemeelseist ja kangekaelseist teilt oma täielikule teele. Ma tänan sind, et Sa mind wiisid oma elu äraandmisele. Ma tänan sind, et päew-päewalt

käies lihtsat teenimisteed, fina lastfid mind ükskaaval leida sinu suure eesmärgi fuldnite minu elu tarwis. Ja nüüd, kui ma näen oma lõpetatud elu, ei mitte enam „uduse klaafi läbi“, waid sinu palge hiilguses, tänan sind Jumal, et see on just nagu plaan, just nagu p l a a n.“ Me peame hoolsalt ja tõsijalt kõndima, et mitte Jumala suurt soowi meie elu kohta kaotada, olgem hoolsad, sest me oleme nii inimlikud, eeskivad ja nõrgad, et me võime kergesti teha wigu selle plaani peenjustes ja üksikasjades. Pangem seda hästi tähele. Jumal waltwab imelikult eeskimiste üle, kui süda on õiges suhtumises temaga. See on oluline plaan. Kui me oma elu ja tahtmist talle ära ei anna, et tema võiks oma armutahtmist läbi wiia, siis takistab see tema eesmärgi teostamist meie juures. Kuid kui me oleme andunud talle täiesti ausalt, siis parandab Jumal lahkest inimlikke eeskimusi ja walesamme ja me võime edasi sammuda samal teel. See sarnaneb laema tüürimisele. Meie wärisew käsi tüürriratta juures võib tühiseid eeskimusi sünnitada ettewõetud kurfist. Kuid nad näiwad meie juuremata, kui nad tõelikult on.“ Kui me aga oma sõidukit Jumala tahtmise juunas hoiame nii hästi, kui oskame, siis jõuame kawatsetud sadamasse kindluslega, reisul ettetulewaseft kõrwalekalduwuseft hoolimata. Kuid nüüd seisame ühe wäga tähtsa küsimuse ees. Ja see on. „Kuidas wõin ma ära tunda Jumala plaani minu elu kohta? Kuidas olen ma hoitud eeskimiste eest? Kuidas wõin ma wahet teha Jumala juhatusel ja enda lihalikkude soowide ja tahtmistega wahel? Kuidas wõin ma seda teed leida, millele tema mind kõndima on kutsunud?“ Me wõtame esimesena:

U s u.

Kõige suurem raskus enamikule on see, et me ei usu, et Jumalale on eluplaan meie jaoks. Me walime oma teid, määrame oma kawatsused, walime oma elukustet, me otustame oma asju, ilma et Jumalaga arwestame. „Usu läbi teis.“ Kui meil usku jumalafõnna ei ole, siis ei wõdi meie muud loota, kui et me jumaliku plaani kaotame ja jõuame tagasi pika eeskimuse järele tema õnnistatud teest. Gen. 1:10 on nii samuti Jumalast sisse antud kui 2:8. Tõotus, et on olemas eluplaan, on sama kindel ühes, kui päästmise tõotus teises. Mõelge järele neid salme. Dns see selge? Dns see jumalafõna? Kas ei ütle see teile mitte selgelt, et on olemas teie elu jaoks kawand Jeesuses Kristus? Hakka seda teostama. Usu seda terwest hingest. Ära lasse end kõigutada jälle. —

B a l u.

Dr. Henry Foster Cliftoni sanatooriumi alustaja oli mees täis imelikku Jumala jõudu. See oli mees, kes sügawalt nägi Jumala mõtteid ja teid oma elu juhtimises. Mis oli selle wäe ja tarkuse saladus? Kõlalised küsijad seda ühelt wanemalt arstilt. Ja see oli ta wastus. Ta wõttis kõlalise käest kinni ja wiis teda alla dr. Fosteri büroosse. Ta wiis teda ümber nurga sellesse wäikesse tuppa. Seal põlwitades tõstis ta üles waiba ääre ja näitas kõlalile kaks kulunud auku waibas, kulunud Jumala pühaku palweelu läbi. „See oli Henry Fosteri wäe ja tarkuse saladus jumalikkudes ja inimlikkudes asjades.“

Sõber, kui see magamistoas waipe hakkab kuluma, siis ei waja kawa mees, kes selles toas elab, et ta võiks kaotada jumaliku plaani oma elu kohta. Sest see on jumaliku wäe ja juhatusel saladus iga inimese elus, kes teab midagi kõndimisest Jumalaga. „Kui

kellelgi tarkus puudub, siis küsi ta Jumalalt.“ Oled sina see, kellel puudub tarkus jumaliku plaani kohta oma elus? Siis küsi Jumalalt. Balu usalduses, palu alati, palu lootuslikult ja Jumal juhib sind kindlasti sinna paika, kus sa wõid nii kindel olla, et see on tema tee, niisama kindel, kui sa oma päästmises oled.

T a h a.

Mida tahta? Sa pead tahtma teha Jumala tahtmist oma elus oma tahtmise asemel. Ära mine elumerele kurssi wõttes ühe sadama sihis, mida sa ise walisid, enda joonistatud kaardi juhatusel ja omakasupüüdmate lõbude ja kirgede jõus.

Tule Jumala juurde. Anna oma elu talle tagasiwõtmatu, usaldusriika äraandmisakti läbi. Siis hakka walima ja tegema Tema tahtmist oma elus. Nii jõuad sa enam ja enam Jumala tahtmise ärasteenimisele ka oma elu kohta. Meie Jeesand Jeesus ütles selgelt: „Kui keegi minust tahab tulla, siis peab ta teadma.“ Ilma tahtluswarjuta näeme siis Jumala tahtmist, kui hakkame Tema tahtmist walima oma enese tahtmise asemel.

See waimline pikfilm, mille läbi tunneme ära Jumala tahtmist oma elu kohta, on kabe läätstaga. Esmine — „Ma usaldan“. Teine „Ma tahan“. Kui inimene neid mõlemaid oma filmade ees peab, näeb ta selgelt Jumala tahtmist. Kuid oletage, et inimene ütleb: „Ma kahtlen.“ Siis langeb linik usaldusklaafi ette. Ja kui ta ütleb: „Ma ei taha“, siis langeb jällegi linik teisele klaasile, mis tähendab tahtmist ja walikut. Muidugi on selle inimese waimline nägemine warjatud.

MÄRTSILUMI.

Õöl üle sinitaewa tähte heitnud
tuul pilveaheliku rasked read. —
Ju päiksel kevad algus — tehtud head,
nüüd langev lumi oma alla peitnud! —

Puud, põõsad, millel eile elutungid,
noor rohi tärkav nullast lõhnaval,
on tardund raske lumilasu all.
Saand lumiohvriks murtud oksil pungil! . . .

Noor kevadhommik koidab — puna palgel,
küll lumiahelikust vallab päik!
Siis laulab, hõiskab — hoovab kevadkäik. —
Kaob kannatus ja valu päikse valgel! . . .

Noor kevadel, kui võitlusraskust kannad,
sa kannatases seda jõudu tead:
kes lunastanud on, ja teinud head —
sind ületades . . . Kui end talle annad!

J. Hermann.

Siis kõnnib ta oma tehtud pimeduses, mis sündis tema usupuuduse ja enesetahtmise läbi, mille järelbuseks tema omas pimeduses täiesti eksib.

Sõber, kõnnid sa sarnases pimeduses? Ütle, sa, et linik on sinu ja Jumala tahtmise vahel? Kuule. Haffa uskuma Jumala karmu sinu elu kohta ja see linik muutub läbipaistvaks. Haffa iga päev Jumala tahtmist tegema ja see linik kaob ära! Kui see on läinud, siis kõnnid sa Jumala tahtmise täies valguses. Ükski ei võdi näha Jumala tahtmist oma elu kohta, kui nende kaks kristalli läbi: usaldusrikas süda ja äraantud tahe.

Kui mõni siinjuures ütleb: „Aga oletame, et ma olen oma elu Jumalale annud, et tema tahtmises käia. Mis muudatust pean ma ette võtma? Pean ma uue ümbruse otsima? — Me vastame —

Jääd sinna, kus sa oled ja tee kõige lähema asja.

Kui te inimestele Jumala plaanist jutustate, siis arvavad nad kohe, et nad peavad oma ameti maha panema ja paganamisjoni väljale ruttama. Õstuda Jumala karmu, ei tähenda mitte, et me peame uude kohta minema, nagu arvatakse. Kunagi ei tehta juuremat wiga. Pühendus ei pea mitte ümberpaigutus olema. Jumala karmu inimeselu kohta ei sunni teda mitte wälja minema omast praegusest ümbrusest. Jumal ei otsi mitte uut tegewusala. Ta tarvitab uut inimest praeguses olukorras. See ei ole ülewõimne, waid see on ümbermoodustamine. Mitte paiga pärast ei muretseta, waid inimese pärast, kes selles paigas seisab. Kui inimene oma elu Jumalale pühendab, siis jätab Jumal teda harilikult sinna, kus ta on, kuid elama Jumalale ja Tema kuningriigile selle asemel, et omale. Mii siis, kuni Jumal teile näitab, jääge, kus te olete ja elage Jumalale.

Kui Jumal tahab sind mujal tarwitada, siis juhatab ta sind sinna; ole kindel teda jälgimas.

Me panime tähele, et pühendus ei pea ümberpaigutus olema. Siiski võib see sündida. Jumal

wõib teid wälja tõsta ümbrusest, kus te liigute. Jumal võib täiesti muuta teie ümbrust sama hästi, kui teid endid. Jumal võib teid saata kõige kaugemasse maailma otta. Kuid kuidas sünnib see? Kui te kõige lähema asja teete. Jumala suur eesmärk teie elu kohta sarnaneb kuldahelikule, mis koosneb üffitult lülidest, mida üffitult peame kätte saama igapäewasel wõimaluste teel.

See, kes truult korjab üffituid lülisid, ei waja karta, et ta ahelikku ei leia. Kui oleme kõik tarwilikud lülid leidnud, tuleb ahelik nähtawale. Tehtke lähemal seiswaid asju. Selle läbi juhatab Jumal teid kõige pimeduse ja kahtluste labürindist oma tahtmise juurde. Opetage koolis, külastage haigeid, lohutage leinajaid, kuulutage ewangeliumi, lewitage traktate ja lendlehti, tunnistage Temaist, kus te olete. Kui te sarnaselt teenite, siis juhhib Jumal teid kindlasti mujale, kus ta teid tarwitab. Olge kindlad teda jälgimas. Ja nii lähewad mõned Hiinasse, Indiasse, Aafrikasse. Ja mõned jääwad elama, kus nad on. Kuid kõik on seal, kus Tema meid tahab. Ja see on karmu ette nähtud.

Mõni arwab, et ta on liig wana, et ta elu on liig rikutud. Siis kuule sõber:

Minult Jumal võib näiliselt rikutud elu wõtta ja tükkidest seada kokku ilusa elu.

Keegi kunstnik parandas katkise maalitud firikuatna, nii et keegi wiga ei märganud. Ugeja, arwab sa, et su karmu kõik on purunenud? Kuid su pimestunud silmad ei näe, et Jumalal on parem karmu su elu kohta. Dns patt su elu häwitanud? Dns warase noorpõlwe eksumused teda rikkunud? Siis tea: Kristus on wõrratu eluparandaja. Katkuge. Tema wõtab selle näiliselt purunenud ja rikutud elu ja teeb neist tükkidest palju kaunima elu, kui te oleksite ise terwilikult suutnud valmistada. Temas leiab teie wäsinud hing ammu igatsetud rahu. Ja need tükid, mis teile Jumala paranduseks jääwad, tähendawad tulewail rõõmsail päewadel enam kui kõik möödunud aastad, mis täna teie sifimas hinges kaebawad.

Inglise keelest E. S.

Laul lunastamise valgust liiliast.

Ja Ta läks wälja Õlimäele . . . Heitis põlvili maha ja palus Jumalat . . .

Õlimäge varjas sügaw rahu, ent looduses tekkis läheneva sündmuse aim ja äramõistmine sest, mis peab tulema ja mis juba oli . . .

Külmniiskel kivrahnul lamas piinatud, otsekui rusudeks kokku varisenud inimkeha, vapustav nutust, kramplikult lainetavast rinnust ohete wälja surudes pimedas, öise taewa poole. —

Aga all, põudne, janus kõrbenud põrm imes ahnelt endasse tuliseid, kristalseid pisaraid, mis langenud jumalikkudest silmadest. Imes, imes ja sai sigivaks põrmuks: tärkas pisarseemnest taim mahlaste, taewa poole sirutuvate lehtedega, kõrge õisvarrega, otsas veelsuletud pungadega — helerohe-

lised, smaraagdsed — otsekui abipalves tõuswad käed . . . Ja kastsid taime ikka pealelangedes pisarad.

Jumalapoja silmadest, kelle õlgu muljusid terve maailma koormad, kelle keha tapsid miljardite patud jumaliku südame murdumises inimlapsist ärateenitud karistuse kandmisel — nende eest.

Olles põhjani vajutatud inimhinge meeleheitesse, läbi elades patuse hinge ägamise ja mahajäetuse Jumalast, otsekui mitte enam mäletades oma tõelist päritolu, kisendas Ta: „Isa, kui Sina tahaksid selle karika minult ära wõtta!“ — Aga waimusilma eest sähwast walguna läbi lunastamata maailma hukumine, kinnitamata töötused . . . ja armastusest õhkuv kannataja süda kisendas wiimase jõu walusal pingel: „Ometi ärgu sündigu minu, waid Sinu taht-

mine!“ — Seal valgus taevalist palsamit Ta puru-
nend südamele „ja ingel tuli, ja kinnitas Teda.“ —

Ning uuendatud jõumahlad tungisid pisarlille,
ta kosus, sirgus paljutootavalt . . .

Seal asus ligi saatan kinnitatud heitlejale, lastes
end Ta õlule surmana. Ühes kõigi pimedus- ja
põrgujõududega mattis kinni Ta hinge ja lõõtsus
vihatult ohvrile: „Sure, siin pead Sa surema, et
näha saaks, kelle päralt jääb maailm!“

Uus raske heitlus puhkes lahti surmaga, aga
jumalik armastusohver
„palus kangemini Ju-
malat; aga Tema higi
oli kui verepisarad,
need langesid maa
peale.“ —

Raske heitlustorm
painutas, karastas ja
tegi sitkeks pisarlille
palvelehed ja õisvarre.
Seal langesid ta peale
Jumalapoja verised hi-
gipisarad . . . Ja vaa-
ta: pungast puhkes
patuäratundmise õis,
veripunane, hõõguv tu-
lisena kullana . . . ja
öö õhetus, kirgastus
võidu saabumisel sur-
ma üle, kes löödult,
saatana uludes, taga-
nes kummargile, lastes
alla vajuda oma ku-
ningriigi valitsuskeppi
— pimedasse süga-
vusse . . .

Aga võitja tõusis
üles ja sammus teadli-
kult edasi, jumalikus
alanduses ja armastu-
ses lõpetama oma lu-
nastustööd mööda Juu-
da suudlusest, läbi pek-
su ja teotuste — Kol-
gata sihis . . . Ja teel,
kandes õlul vettinud
ristipakku, nõrkedes
kõrvetavast päikesepa-
lavusest ning piinavast
haavavalust, langes Ta
silmi tolmusele teele,
et — kasta higipisaratega pisarlille . . . Ja vaata:
puhkes lahti teine õis, kahetsusvalude punane õis-
karikas, hädakisana huugav, loitev kummalisena
rubiinina . . . Aga maailm löi löömama tõusvast
eluväest, punas uue elu koidust . . .

Ja Jumalapoeg saabus lõppsihile. Teotavad
patukäed haarasid ja sidusid Ta, vaikiva ja tead-
liku, ning naelutasid Ta ristipakule pühima vere
üles pursates naelahaavust timukate südamesse
põletama, hävitama seal saatana kollet jumaliku ar-
mastuse väes.

„Isa, anna andeks neile!“ — hüüdis Ta ja ris-
tilt tilkus pisarlille punaseile õitele andeksandmist,
lunastusverd. Tilkus . . . tilkus . . . Ja vaata:
punased patuäratundmise ja kahetsusvalude õied
olid saanud helkivamaks kui päikesevalge lumi!
Ja rahuvalgus säras pisarlille ümber: tast oli saa-
nud üllas lunastamise valge liilia, määratud taeva
iluaedadesse lõpmatuks õitsemiseks.

„See on lõpetatud“ — kuulutas Lunastaja suu
ja maas ning taevast kajastus lunastushümni lõpp-
akord . . .

Ning avanesid iga-
vese elu pärilivaravad
lunastatud hulkadele . . .

Siis sündis, et tae-
valiste väehulgad katsid
kinni oma silmad ar-
mastuse aupaistuse ees,
mis nähti Kolgatalt. Aga
mis elas maa peal, seda
varjas pilkane pimedus
ja maa kõikus sügavast
alluvusest Jumala au-
väele.

Seal avanes kris-
tallselge eluvee allikas
Lunastaja küljehaavast,
mis oli läbistanud ju-
maliku südame . . .
Allikas laienes eluvee-
jõeks, voolas alla pisa-
raist sündinud lunasta-
mise valgele liiliale ja
hajutas taevalikke aroo-
me ühes rahupaistega
maailmade pimedaisse
inimessüdamesse . . .
Voolas eluvee jõgi,
võimsalt lauldes laulu
lunastamise valgest lii-
liast kõigi aegade var-
jatud südamete sala-
kambreis. Ja kui kostis
laul, seal ärkas hinge-
pimeduse äratundmine
ja sai emaks kannatus-
pisaraile süvenedes lau-
lu, elades seda . . . ja
inimessüdame pöudne,
janus kõrbenud põrm
imes ahnelt endasse

tuliseid, kristalseid pisaraid, mis langenud juma-
likkudest silmadest Õlimäel . . . ja sai sigivaks
põrmuks . . .

Oo, kuulakem uuesti jälle seda laulu, kuula-
kem — kuni murdub süda, teine, oo, paljud, pal-
jud Lunastaja armastusest, et üle voolata eluvee
lulvaist valgusvoogudest . . .

Kajastugu laul lunastamise valgest liiliast ilusa
ilma eelse suveõhtuse selgusega meis, meie elus!
Kajastugu, helagu . . . Olgu iga uus valgustatud,
päästetud hing lunastamise valge liilia hind —

„Kelle õlgu muljušid maailma patud . . .“

armastusvereni. Saagu ohverduv, teiste pärast murduv süda üheks usklike ridades, et võiks üllas lunastamise valge liilia lokata meie truuvil südame ühendusel, et võiks elu vea jõed joosta välja me usklike elust lauldes laulu . . . ja levitades valgust, rahu.

Kajastugu ja helagu, et võiks hulgad lunastamise valgeist liiliaist koguneda kristallvalgena liiliame-

rena ootama oma Lunastaja — suure Aedniku peatset tulekut, kes auga tuleb — igaveseks öitsemiseks taeva iluaedadesse — viima oma lunastatud valgeid liiliaid, keda Isa armastusest külvanud, kastnud maisel taimelaval. —

Oo, elagem laulus lunastamise valgest liiliast ja armastades oodakem oma Lunastaja aulist jälletulemist! —
H.

Ooper ja ristiusk.

(Sängergruss'i järele.)

Meile ilmus kiri, mida kirjutanud keegi kunstilaulja, kes omal ajal õppis ooperiala, aga nüüd on mõnda aastat juba usklik.

See kiri on ühe muusika- ja näiteilma tundja ja ameti kohaselt usaldatava proua tõsine sõna ooperimuusika kasvatusteadliku väärtuse kohta ja võiks olla ehk mõnelegi kasulik.

See kiri on saadetud kellelegi usklikule neiuale, kes ennast täiendab konservatooriumis klaverialal ja keda sunnitakse oma kaasõppijate poolt alati ooperile üle minema, sest et ooper pidavat olema kõigile muusikasõpradele tarvilik ülikool.

Kirjakirjutaja tähendab selle kohta: „Mina kuulsin, et Teie õpite klaverimängijaks. See on tõesti rõõm, kui meid meie elukutse läbi helideriiki pannakse, mis küll puhtam koht on maa peal, sest muusika tuleb taevast.

Mina panin seepärast väga imeks, kui ma kuulsin, et teie selle tarvis peate ooperit õppima, mis sugugi ei seisa klassikaliku muusikaga tarvilikus ühenduses.

Klassikaliste ehk tublimate ooperite kogu on väga väike, ja need helikunsti meistrid, kes peasjalikult klaveriõpilastele on tähtsad, pole oma ooperitükkidesse küll mitte oma kõige paremat pannud.

L. v. Beethoven, kellele peale I. S. Bach'i esimene au sünnib anda, on ainult ühe ainsama ooperi kirjutanud: Fidelis, ja tema sonaadid, kontserdid, iseäranis tema sümfooniad ületavad kaugelt seda ooperit.

Rubinsteinil, sellel päris helikunsti edendajal ja esimesel maailma klaverimängijal, ei olnud oma kaht ooperit peaaegu iialgi ettekannete kogus.

Veberi 4 ooperist pole peaaegu sugugi tagajärgi. Shumani „Genoveva“ seisab peaaegu ainult „Freischütz“ ettekannete kogus.

Haydn, Hummel, Mošelses, Mendelsson, Chopin, Litz, Brahms, Raff, Volkmann, Clementi ja Henselt ei kirjutanud ühtegi ooperit.

Mis pean ma aga „suurest“ helideriigi kuningast I. S. Bach'ist ütleva? Tema kirjutas ainult vaimulikku muusikat (sest tema mõistis helikunsti kõige paremini: tema fuugad ja muud helitööd pole päriselt sellesinasele maailmale) ja siiski ei julge maailm temalt krooni riisuda, sest tema vaimujõud heliriigis võtab igal vasturääkimisel sõjariistad käest.

„Aga kas Beethoven pole tema sarnane,“ hüüavad madalamad vaimud omas meeletu mises. Esineb klaverimängia avalikult, siis küsib arvustus kohe: „On temal ka Bach'ist ettekandeis? Ja kui temal Bach'i ei ole, siis pole ta enam esimene järgu kunstnik.

Päris helikunst mõjub seepidisele inimesele ja tõmbab teda sest maailmast ära.

Ooper mõjub välispidisele inimesele ja tõmbab teda maailma keeru ja lihahimmu. Teie näete siin kaks poolt, mis ei lase ennast iialgi ühendada. Kui teie oma muusikalisele maitsele tahate kahju teha, siis minge ooperi juurde. Tahate teie aga peenikest helitundmist omandada, siis õppige I. S. Bach'i.

Mina olen saanud oma muusikalise hariduse Viini muusikaülikoolis ja kuulnud omal ajal esimesi ja maailma tähtsamaid kunstnikke. Mina olen ise ooperilauljaks õppinud ja tunnen nii seda asja täpselt.

Ooper pakub teile silmahimu, lihahimu, elukõrkust — 1. Joh. 2:16. Selleks tarvitab selle maailma vürst ka muusikat, ja isegi jumalasõna; siiski ainult nende juures võib ta oma otstarvet kätte saada, kes jumalasõnale pole sõnakuulelikud. Teised on Kristuse verevääs võitmatud.

Suurreedel.

Suurreede. Mõtted Jeesu kannatustel.
Mu süda raske, raske nagu raud.

Ei olnud otja, äärt Ta kannatustel!

Mis ootab Teda, Püha? Kift ja haud . . .

On halastust Ta vastu kohtul, rahval?

Ei! Süda neil on kõwa: wask ja raud.

On ohwri suure toonud Ohwerdaja:

Su patu eest on toonud ohwriks End!

Su süüd, su patud tafund Kannataja.

Oh Jeesus, meie Jsand, meie wend!

Nii seisab õige kohtus: palged kahwal
Ja filmad kurwad, süda jookseb werd . . .

Tad nähes wärioseb ka süda wahwal.

Ta filmad kurwad, süda jookseb werd . . .

Oi walu, mida tundis Lunastaja!

Kas tunned seda armastufemerd?!

N. T a n n.

„Ristitee.“

Berand

Ristilöömine.

Katkend Victor Hugo poemist „*Saatana hukkumine*“.

Ja kogu inimkond, kes rändas patu järgi,
on valitsejaks saand sest ajast häbimärgi,
et õigeid nuhelti ja kurjad vabaks said.
Nii nägemusi reas tal möödub põduraid,
ning rahvaid alati on köitnud pildi vägi:
kesk pilvi tumedaid säääl üles kerkib mägi,
ja vaatab inimkond taas ikka kõrgele,
kuis väsind Inimpoeg säääl ronib mäele,
mis kõver, kujuta ja nagu pealuu paljas,
Ta liigub vaevaselt, rist õlal raske, haljas:
Tal kannad verised, kõik nägu vermeid täis,
ning silmis pisarad; ja kulumudelgi näis
verd tarretunud veel; Ta piinas higistades
all risti rõhuva kord langeb komistades,
siis tõuseb jällegi ja sammub, kukub teel,
vaid tõstab kurva näo, kust paistab piinat meel.
Ta järgi rahvas käib. Ta jõuab üles nüüd.
Kuub seljast kistakse, ja kostab metsik hüüd,
sõim, pilked teravad ja kurjad sajatused.
Ta pekstud rängasti, ning seljas kriimustused:
Mass teda haugutab, ja rahva — timuka
raudkihv on tunginud ta kehha valuga.
Kui Adam, alasti, nii vaevleb ristil Tema.
Säääl rahva lõbuks ta peab piinas kannatlema
nüüd samal ristil, mis ta üles kannud mäest.
Käed löödud naelttega, ja igast haavat käest
verd paiskub ojana siis lõõjatele alla.
Ent timuk kirub, sest naer rahva puhkeb valla.
Ta äigab kulumule. Nael ju jalgu löödakse,
raudvasar purustab siis sõrmi valule.
Pärg, kibuvitstest pärg* siis pähe kroonitakse,

täis sõimu, needmisi rist üles tõstetakse
uus keset kaht, kus puul kaks roimarit on mäel.
Rist püsti Kolgatal ning voolab salaväel
säääl veri tüvele, kus helkjas juga nirgub.
All nuuksub ema vaid ja rahvas sõimus virgub:
„Kui oled Jumala Poeg, astu ristilt sa!“
Käsn äädikaga on, et huuli niisuta.
Kuid rahvas nagu hunt, nii närib kogu aja,
sel hetkel palvetab suur vägev Kannataja:
„Neil, Isa, andesta! Ei tea, mis teevad nad.“
Ja äkki pimedus siis kattis taevast, maad.
Õö. Õudsus kõikjal on. Ka preestrit miski rõhus.
Kuid äkki kaeblik hüüd säääl kajas tummas õhus:
„Mu Isa taevane! Oh võta minu hing!“
Kuis valjult kõmas kõu öövarjusesse, ning
üks hele välgu kiir täis värisevat algust
vaid hetkeks Kolgatal tõi pimedusse valgust.

*

All koorma vaevatud, teed jätkas raskelt Ta
ning väsind, jõuetult kord tahtis puhata,
siis keegi inime Tal ütles julmalt: „Mine!“
Ja Kristus: „Olgu ka sul elu rändamine.“
Ent hulgub inime see tänapäevani.

*

Üks roimar ristipuul nii ütles koguni:
„Eks päästa ennast, meid, kui oled Jumal sina!“
Ent teine avaldas: „Su tõusmist usun mina!
Kui oma riiki läed, mind ära unusta.“
Ja Kristus tõstis siis vaid silmi vaevaga,
täis lahkust sosistas veel enne surmatundi:
„Et kindla usuga sa tunned palvesundi,

sa, roimar, häbiga, kes oled põrguteel, siis paradiisi läed, kus kõrgem oled veel kui valitsejad kõik, kes võlt kroonisärast.“

Kõik ehted jagades, nad Tema kuue pärast siis heitsid liisku, et ei kangast purusta.

Käis tunnil kuendal suur vari üle maa ja pilved tumedad maailma valgust katsid, kui taevarahusse nad Tema haavad matsid. Pää laskus rinnale ja säras viimne kiir veel silmis kustuvais kui õhtueha viir, Kord valjult hüüdes Ta siis heitis hinge. Raskus maailma langes suur, kõik ööpimedusse laskus. Ja templis valdas hirm pronkshärgi; värises maa, äkki vahevaip säääl pooleks kärises ning kaljud lõhkesid ja avanesid hauad, kõik tõusid surnuluud, kel katteks kirstulauad, kes all maa sügavas ju ammu magasid. Nii paljud pühakud siis surnuist ärkasid, ja läksid hulgana kõik jälle püha linna.

Kakskümmend korda ju on möödunud aastasadu. Room, Attika, Byzant — neil kõigil osaks kadu. Karl Suur on kustunud ja ilmus Muhamed. Kuid maailm ristipuult ei pööra südameid. Näeb valgust selle näol, kes saanud Arnastuseks, peas okaspärjast kroon, mil veri ilustuseks. Kuid kestvad tänagi Kristuse sajatused. Kõik pilked, ristilööki ja rasked kannatused, mis tundis Kristus kord küll vangis, Kolgatal,

Ta kannab tänapäev küll ristil, risti all. Ja kuigi Kolgatal Ta väsinuna viidi, kuid säratiivul läks siis üles paradiisi nii minnes kõrgele maailma imede, nüüd viibib ülal Ta kesk sina taevaste, kesk ingleid istudes nii säras ilutsemas on mure, haiguste maailma valitsemas. Ta pilvist ülalpool, mis päikest varjavad. Kuid igakord, mil taas maailmas istuvad all templeis, lossides kõik preestrid, kohtunikud, kuid äkki süütuile siis pöörvad püssitükid; kuid iga kord, mil nõrk jääb alla — võimsale; kuid iga kord, mil roim saab võiduõiguse; kuigi iga kord, mil näib, et kohus näeratades tõest räägib rahvale, kuid ise komistades ta astub kullale, mis eemal sammu kaks; Kuid iga kord, mil patt on preestril armsamaks, ja kuriteole ta hõiskab „hosianna!“ sel ajal taevaski võiks ikka tähel panna, säääl taevas, kuhu torm ei suuda tungida, et Jeesus kurbuses näolt pühib pisara.

Nii suri Jeesus. Ja sest ajast maailm vaid on tardund, vapustet, teab, et kord Igaviku vaim võttis endale näo maise, Inimliku, et evangeelium on taevasarnane. Paik hämar — Kolgata — küll tundub kõigile. kui tõve paise, mis veel tänapäeval haises. Kurb tõde ikkagi on selles hellas paises. Kuid kuristiku kiir veel paistab kaugel mäel, kus Jumal tapeti kord ebausub väel.

Tõlkinud Hermann Jänes.

Valges rüüs.

Laine Luha.

Hargneb hääletult eesriie. Põnevalt ootab rahvas tantsijannat, kes peab ette kandma inimrännaku. Tumedal foonil eraldub hõljuvais loores valge kogu. Maheda muusika helide saatel ta algab pehmeis hõljuvais liigutuses — siis kiireneb tempo. — kasvab kuni nooruse taltsutamatus armastuses ja vihas väljendab. Oi neid hüppeid kord paremale, kord vasemale, neid hetki täis sirutusi, igatsusi. Korrapärasemaks, rütmiliseks jääb aegajalt kiire tempo — siis tundub juba väsimust liigutuses ja viimati nõrkenult põlvitades, käsi abiotsivalt ülespoole sirutades vajub kokku nutvate ja kaebavate helide saatel valendav kogu tumedale vaibale . . .

* Seisis Kalli kesk lõhnavaid lilli punaseid ja valgeid õrnas heljuvas valges rüüs. Kiirelt tõusis rind. Siin — käes ongi ta unistus, püüd. Tantsida, heljuda saadet hõisklevaist, nutvaist muusikahelidest — see ju ta püham igatsetum pilt, mida vaadelnud aastaid — valgeis loores tantsiv neiu. Veel kõrvu kostavad vaibuvad kiiduavaldused. Tormiliselt surus Kalli rinnale roosid lõhnavad, peitis õhetava näo neisse. Roose ta jalgel. Äkki märkas rubiinina punavat veretilka õrnal valgel käel. — Kas haavavad vereni ka õrnad roosid, punased ja valged?

Kuu särata valgus kleepund valgeile padjule. Öölaua vaasis punased roosid. Lehti juba varisend noilt — verelajukudena lebavad nüüd valgel linikul. Voodil aga põlvitas meeletult ringutades valgeid käsivarsi Kalli — siis nuuksudes vajus padjusse. Ta oli mardund — tema valges rüüs tantsiv neiu. Surmkahvatu oli ta ja nuttis. Sädelevad pisarad langesid valgesse loori ja säntavad kividki oiid muutund pisaraiks. Kalli oigas — ta peab matma oma unistuse oma valges rüüs heljuva neiu . . . Tõsiselt oli õelnud arst, et ei kunagi enam tantsida tohi Kalli, ei kunagi heljuda tumedal vaibal valges rüüs. Ja nüüd ta viskles padjul kitsal näol ahastav ilme. Kõik, mida hinnand seni, lamas murtult tumedal elu tallermaal . . .

Oli kuulda juba kevadehääli looduses. Siin-seal veel tükid rebenend lumivaibast. Kergendetult sügavalt hingas meri pärast vabanemist.

Noil hetkil tuikab inimhinges midagi salapärast, kui kauge õnne ja ilu aimdust. Sest elust, hinge ülimest väärtusest sõistab tärkav häbelik kevadelill. Elule, rõõmule loovad hümni lõõritsevate lõokeste koorid mahedas taevasin.

Rannikul jalutasid kaks neidu. Väsinult toetas end kooliõe käevarrele Kalli. — Ei tõuse mur-

dund tiivaga lind kevadeõhku juubeldava lauluga — ei lehvi õudseil varemeil kevadehääli.

„Ah, Aino, oled kunagi seisnud armsama avat haua ääres. Oled kunagi puistand sõmerat kirs- tute, milles sulle kõik, mis oli armas, ilus. Aino, oled kunagi läbi eland seda — on vahest Jumal, kellele loodad, olnud surnud sulle. Ainult siis võid tajuda seda valu!“

Karjena olid kõland need sõnad. Kramplikult pigistasid peened sõrmed kaaslase käevart. Kind- lalt aga vastas see:

„Minu Jumal ei sure kunagi ja kui ka maha jään temast, on ta korduvalt valmis võtma vastu uue sügava armastusega mind. Ses armastuses, Kalli, vaibuvad kõik valud. Kõik väärtused ületab õnn — elu peitub Kristuse vere väes. Tea seda, — kõike meie elu juhhib tema. Meie väärtused purustab ta mitte selleks, et näha ahastavat valu ja nuttu varemeil, vaid et anda ülimat, igavest. Nii ta armastab meid eksijaid inimlapsi.“

Protestivalt aga vastas Kalli:

„Selleks siis sarnane valus käsitus. Ei, see on karm!“

„See karmus vaid mõõtmata armastuse arvel, et võita omale sind, Kalli. Ütle, oleksid kunagi lah- kund oma püüdest, oleksid kunagi annud ära ta vabatahtlikult?“

Mõtteis saatsid Kalli kurvad silmad õhku tõus- vat löokest — siis sõnas:

„Mäletad kord kooliajal kutsusid mind vaimu- likule koosolekule. Siis naerdes vastasin, et tahan

veel tantsida, olen noor — kui jään vanaks, ei suuda enam, siis ehk tulen su jutule, siis ehk oleksin tulnud.“

„Kalli, siis ehk oleksid tulnud! Siis kui kõik su väärtused on tallat porri. Kui hing purustet elu tühjusest, pettumusist. Oleksid tulnud jõuetuna raugana, närudes kerjusena armastuse ette, kes suri su eest ristil!“

Kallis nuttis. Looduses aga kohas võimas laul elule.

Mugavalt lamamistoolis viibis Kalli, kui järg- misel päeval Aino teda külastas. Päike mängles ta blondjuukseil ja valgeil kätel. Veidi kahvatu- maks oli ta muutund viimaste päevade jooksul. Avat testament ta põlvil ja punaselt allakriipsutet lause: „Needsinased on, kes tulevad suurest vilet- susest ja on oma pikad riided ära pesnud ja on oma pikad riided valgeks teind Talle veres.“ Vaik- selt sirutas Kalli käe vastu tulijale.

„On suur vaikus hinges. Teda — seda nut- jat pole enam. Oi, Aino, kuis olen õnnelik. Hoo- pis õnnelikum õhtust, mil lõhnavaid roose suru- sin rinnale — roose, mis haavasid vereni. Kui ilus! Kui ka see haigus, mis loobumist ja ülimat õnne tõi, mind ära viib siit, tiivustan igavesse valgusse. Seal meie Lunastaja ees kannan valget rüüd igavikust igavikuni, sest puhtaks on pest see Talle veres.“

Nii kõneles särasilmil Kalli. Avat aknast hoo- vas karastavat kevadeõhku. Akna all aga oli puhke- mas esimene kevadelill . . .

Kristusega surnud ja üles tõusnud.

Room. 6; Kol. 3; Gw. 2: 1—6.

D. Stockmayer.

Kui pealiskaudselt saadakse aru ümberpöörmisest! Ümberpöörmine ei ole mõne paha harjumuse ja patu mahapanemine, vaid ümberpöörmine on mahamatmine, suremine ja ülestõusmine Kristusega, meie olemuse totaalne, täielik ümbermoodustus, väljatõmbamine wanaft maailmalt. Maailma laps elab iseenelele, jumalalaps elab Jumalale. See on suur erinevus. Inimene, patulangemisest saadik, on teinud oma „mina“ keskpunktiks, mille ümber tal kõik keerleb. Ümberpöör- nud inimese aade, väärtus, luulekunst, aulikkus, pei- tub elus Jumalale. Ainult usu läbi jõuab inimene ümberpöörmisele ja õigeksaamisele. Usk teeb, nagu Room. 6: 5 sõna-sõnalt tähendatakse, inimest Kristu- fega istutatud taimeks. Usk on vastus inimese poolt Jeesuse Kristuse armastuse lunastustööle; wana ole- mus on ära ja iialgi ei saa ta uuesti wanainimeseks, sest ta on Kristusega risti löödud. Iialgi, ütlen ma, ei saa ta enam wana inimeseks, mida ta oled kord olnud ifegi siis, kui ta tagasi läheb; aga häda sulle, kui salgab ära oma usu!

Meie õndsuse alus ei asetetu meis, ei meie mõtteis

*) Doome siin ühe pikema artikli D. Stockmayeri, kelle elulugu ilmub meie ajakirjas. Harva on leida selliseid sügaw- jüüsi ja praktilisi kirjutiisi kui just Stockmayeri omad. Lugegu igaüks seda. Toimetus.

ega tundmusis, waid ta asetub liikumatuks, igawesti Kristuses Jeesuses, meie Jssandas ja Ta lõpetatud lunastustööks Kolgatal. Usu läbi oleme tunnustanud oma surmaotsust ja sellele alla kirjutanud ja teinud oma asja meie Õnnistegija asjaks. Kõige oma elu kiubega oleme me kistud wälja wanaft patupinnaft ja pandud uude ellu. Meie patuuhu üle on kohus mõis- tetud Jeesuse Kristuse ihus, ja ta on surmatud. Meie aga ei ole jäänud surmasse, me oleme lastnud patu- ihu ellu tõusta uskumatus läbi, meie seijukoht Jumala wastu ei awaldanud alati õiget ustawust ja tingima- tut usaldust, ja seepärast oleme uuesti langenud. Surnud, maha maetud olime me wana olemuse suh- tes, aga meie oleme uuesti alla astunud wanna maailma, ja patuuhu on jälle elawaks saanud. Meie ususeijukoht, mille wõtjime õigeksaamisel, peab wii- dama läbi sihikindlalt läbi meie terve elu. Jõud selleks on olemas; ta peitub meie Õnnistegija ära- walatud meres. Kui ta kõnnid selle mere all, kohkub põrgu tagasi, ja kurat peab põgenema. Jah tõesti, Kristuse veri ei ole mõttetarkus, millel kufagil auf fees on ja millega wõib hätta jääda. Usus selle were wäesse oleme me Kristusega ristil surnud ja oma uue loomuse wäes lahkume me kõigest, mis tahab meie ligi tulla maailma tühjusst ja hoiame end wabana

patust. On olemas vabandus patu halvast õhust ja mädanemishaisust, tänu Jumalale! Ma tohin nüüd minna Jeesusega, ma tohin waid Jeesust teenida ja Talle elada. See on õige piibllilik kainus, see on terve eluwaade. Me oleme ühendatud Jeesusega ja Tema meiega. Ilma Jeesuseta oleksime karikatuurid.

„Aga tänu Jumalale, et teie olite patusulased, aga südamest olete kuulnud selle õpetuse sõna.“ Jumal ei sunni inimsüdan, Ta arm on waba arm. See on Ta armastuse wägi, mis toob inimsüdame Dnnistegija juurde. Kuidas see sünnib, ei tea me. Aga see on nüüd kord sündinud, et süda on wõidetud armule, ta hingab õndsas wabaduses ja tunneb enese tõesti waba olevat kõigist kõidikuist. Ta on sirutanud wälja kae suurimas hädas ja abitusel, nagu kord Peetrus merel ja Issand on saanud wõimuse ja aidanud. Armuga astub meile uus maailm wastu. Milline oli lugu warem, kui me wäsitasime endid käsu all, ja milline on ta nüüd? Järgmised Rooma 6. peatüki salmid kõnelewad liigutawal wiisil käjust. Käst nõuab ja nõuab ja nõuab, kas ma tahan ja wõin, wõi mitte; tal on õigus, püha õigus nõuda. Tegigi Dnnistegija, Jumala Poeg ei pääsenud mööda käjust, waid pidi tingimatult täitma ta õiged nõuded. Jah, tal on püha puutumatu õigus meie, kui patuste inimeste kohta; pühal Jumalal on paindumatu tahtmine ja paindumatu käst. Ta ei sea ennast meie inimlaste eeskirjade ja soowide järele, ega millegi järele, mida meie peame seaduslikuks ja õigeks. Jumal peab tingimatult kinni oma käsu täitmisest, hoolimata meie wastupanust. Iga üleastumine wiib kohtu alla.

Sa oled alles käsu all, kui sa kõik, mis sa oled ja mida sul on, ei ole pannud armu alla, oma hommikutunnid, oma õhtutunnid, oma teaduse, oma kirja-wahetuse, oma rahakoti; kui sa ei anna kõik, mis sul on, armu juhatusse alla, ei wõi sa tunda ta aulikkust. Arm wõtab meist wiletsate maiste asjade aulikkuse ja muudab ta pühkmeiks. Arm ei ole furnud õpetus, waid ta on jumalik wägi ja on kehastatud Jeesuse Kristuse ihsus. Seisa waikselt selle ees, kel polnud kuulsust, nagu ega ilu (Jes. 53: 2), waatle Teda usufilmadega, Ta on Dnnistegija, Wäastja, keda sa otse wajad. Kuit sa julged usus Temaga ühenduda, siis tuleb ka sulle tund, kus tunned Teda ilufajmana inimlaste seas ja mil pead seda juurimaks õnneks, et tohid Tema ori olla ja tänad oma Jumalat, et Ta on saanud wõidu su üle. Jah, lase minna kõik maine oma teed, anna ennast Jumala wõimu alla, ja sa oled wõidetud. Su terve olemus sirutab ikka enam wälja Tema järele, ja sa januned elawa wee järele.

„Kolmas peatükk Kolossuse koguduse kirjas,“ ütles teegi jumalamees, „algab taewas ja lõpeb kõõgis.“ See on tõsine ristiusk ja tõsine ewangeelium ja sügawaim wahe ewangeeliumi usu ja katoliku usu wahel. Katoliiklane peab heategude ja jumalateenistusega taewaõndjuse omale teenima; ewangeeliumi usu tee on: usk Kristusse, kes on tõstetud üles ristile, üles aratatud surnuist, üles wõetud taewasse. Usk ühendab meid Kristusega. Kes tõesti kõigest südamest usub, saab üheks Kristusega, temaga risti löödud, maha maetud, et me enam ei elaks maailmale, üles aratatud

ja istutatud ülewasse maailma ja wastu wõetud seal-sets kodanikuks, nii et uue seaduse jumalalaps wõib talitada maiji asju taewakodanikuna: Kristusega walitsedes ülalt alla kõõgini.

Õfimeses salmis tähendatakse: „Kui teie nüüd olete üles aratatud — siin on üks sõna — Kristusega, elu-ühenduse läbi risti löödud ja üles tõusnud Dnnistegijaga. . . Me oleme üles kistud, üles tõusnud Kristusega, sest Ta suri, ja teie elu on (s. 3) warjule pandud Kristusega Jumalas.“ Teie olete pandud üsna teisele keskpunktile ja elualusele, istutatud ülewasse maailma, Kristusega Jumalasse, ühtlusse Jumalaga. Need on need, kes on üles kistud taewasse! Katoliiklane tahab saawutada seda jõupingutuse läbi. Meid istutatakse uude maailmasse. Aga ka ewangeeliumi kristlaste seas leidub neid, kes püüawad oma tööga taewasse pääseda. Ja ometi saad sa waid usu läbi sinna. Ja ainult usu läbi Temasse wõid sa wastu panna magnetismile, mis püüab sind tagasi tõmmata. Nõnda on meie elu warjulepandud elu, saladus maailmale, ja ta ei tarwitse ka seda mõista. Meile kuulub taewas ja ülewane maailm. Aga, „kui Kristus, meie elu, saab awalikuks, siis peate ka teie awalikuks saama Temaga aus (Kol. 3:4). Kuidas wõib ta aga siis (s. 5) edasi jõelda: „Seepärast surmale oma liikmed, mis maa peal on. . .? Kreefakelse aegsõna worm siin ja paralleelkohtades tähendab tegewuswiisi, „mis peab sündima kohe ja kord kõitide kordade jaoks.“ Teeme lõpu selliseile lugudele! See oleks ju hirmus, kui need asjad kaajas tasitakse ja ikka jälle uuesti langema peab! Elage ülewases maailmas ja ärge pöörge tagasi wana juurde.

Õfimeses peatükis Gewesuse koguduse kirjas näitab apostel teed, mida Issand kui pea käinud on. Ta kõneleb 1: 20 imelikust wõimust, mida Jumal on avaldanud Kristuses, kui Ta äratas Ta üles surnuist ja pani istuma oma paremale käele taewas. See wäljendus „taewas“ ehk „taewane olemus,“ sõna-sõnalt „taewased paigad“ (põhikeeles epouranios), tuleb Gewesuse koguduse kirjas wiis korda ette: 1: 3: Riidetud olgu Jumal ja meie Issanda Jeesuse Kristuse Issa, kes meid on õnnistanud kõige waimuliku õnnistamisega taewastes asjus, Kristuses, — ühes uues maailmas, taewases maailmas. Sama sõna seisab siin (s. 20). See on õhkkond, milles Jeesus istub Jumala paremal käel taewas.

Teises peatükis näitab ta kõigi jumalalaste lunastusseisukohta. Nad olid (s. 5) kord furnud pattudes, aga Jumal tegi nad Kristusega elawaks, äratas üles ja pani istuma taewastesse asjadesse „taewastesse paikadesse.“ Kristuses on taewas. Me oleme usu läbi taewasse tõstetud ja sinna elama asunud, kuhu Jeesus on elama asunud, taewastesse paikadesse Jumala paremal käel. See on liiga auline! Milline wägew kirjakoh! Siis tuleb see sõna veel ette Gewes. 6: 12: „Sest meil ei ole wõitlemist were ja liha wastu, waid suurte wärstiriikide ja wõimude wastu, sellelõnase maailma pimeduse walitsejate wastu, kurjus-waimude wastu taewa all.“ Seal on veel waimulikud wõimud, mis ei ole troonilt ära tõugatud.

Aga tagasi Gewes. 1: 20 juurde. „Jumal on oma Poja üles aratanud surnuist jumaliku wägewa tegewuse

läbi ja pannud istuma oma paremale käele taewas „taewastesse paitadesse,” üle kõige würtiriigi ja meelwilla ja wäe ja wõimude ja üle iga nime, mis nimetatakse, ei mitte üksipäinis sellefinases, waid ka tulewas ilmas! Nii leidub ka taewas ahtmed, maailmad üks teise üle. Aga Kristus walitseb kõigi nende würtiriikide üle, mis leiduvad weel õhus (Geweß. 6:12), kuni nad maha heidetakse maa peale (Zlm. 12:6). Niipalju, kui me riigidigust, meie istumist Kristusega nende wõimude üle, kes on walmis igal hetkel meist finni haarama, sifemifelt ära elame, niipalju wõime me „Kristusega, kui kuningad walitseda elus” (Rooma 5:17). Niikaua aga, kui meil on maine meel, maa meid kujuk oma poole ja meie ei ela ära oma istumist Kristusega nende wõimude üle, niikaua on kuradil pinda pealetungimiseks meie juures.

Meie kodumaa, pind, milles juurdume, ei ole enam maa, waid taewas. Ulewane maailm, kus Kristus on istumas Jsa paremal käel, seal on meie magnet. Kui me oleme Kristuse were läbi waba-statud inimesed, peame me waba-statud olema maa magnetismist. Kellel on rewideeritud kreekakeelne uue testamendi tekst, see teab, et „wõidulaulus” (Zlm. 1:5) on lugeda: Kes meid on armastanud ja meid „waba-stanud meie patudest oma weres.” Kes tõesti on pestud, on ka waba-statud oma pattudest, waba-statud maifest meelest.

Me peame seda tõendama oma elus, et Jeesuse weri on meid waba-stanud harjunnust ja pannud taewasse olemusse. Ülestistuna maast ja ta meelest ja taewasse panduina, lähewad Jeesuse jüngrid oma kodumaale, kui nad on küpsed selleks. Selleks peame me aga olema Kristusega risti lööbud, maha maetud, elawaks tehtud, üles tõusnud, taewasse olemusse istutatud, elama taewases maailmas. Wormide üle irwitab kurat, aga olemus, läbielatud Kristuse olemus, läbielatud dogmaatika, usufeisukoht kõlblusõpetusse ümber kantud, on surmaks waenlasele. Ja see on, mida waenlane püüab kõigil oludel ka meie elus finni hoida, wassfida wõi karikatuurina ette tuua.

Paulus kõneleb Wiil. 3:19 neist, kellel maine meel s. o. selliseist, kellede meelejuund käib weel maa poole. Nad ei kuulu wõitjate hulka, nad kõnnivad alles kuurwalgel (Zlm. 12:11), maatõmbejõu all. Raskus, mis seob maa külge: ei ole „waba-statud Kristuse risti läbi.” Nende meelejuuna kartuses ja lootuses määrab alles maa. Aga ainult Kristuse surma läbi maast

üles kistud, kistakse Jssanda jälletulemisel üles. Minult ülestistud kistakse üles. Niikaua, kui maa oma kartusega ehk oma lootusega weel tõmbejõudu meie kohta awaldab, ei kuulu me wõitjate hulka. Jssand ei kisu meid wägijä maast lahti. Wägivaldne ihu ümbermoodustus nende juures, kellede meel on alles maine, ei ole mõeldaw pühafirja õpetuse järele, waid see ümbermoodustus walmistatakse waltjelt ette „seda wäge mõõda, miska Ta ka kõik asjad wõib enese alla heita.” (Wiil. 3:21). Ülestiskummine ei ole Jumala wägivaldne tegu. Jumal ei talita seal isewõimulifelt, kus Kristuse weri ei ole saatnud korda waba-stust ja ümbermoodustust. Seega ei oleks Jumal digeks mõistetud pürgu ees, ja et Jumal tahab olla ka digeks mõistetud waimude maailma ees, näeme me Hiobi raamatust.

„Meie elu — kodanikuõigus — on taewas.” Rahjaks peab tunnistama, et Jeesuse kogudus ei ole

Ülempreestrid kauplewad Juudaga Kristuse äraandmise pärast.

iaal läinud terwikuna olulifelt Kristuse ristisurma osadusse ja seepärast ei ole ta ka iial astunud olulifelt Ta ülestõusmise elu osadusse. Kogudus ei taha oma kodumaaõiguse pärast kõigest loobuda. Tal on weel nõudeid maailma suhtes, mis on makswad inimeste ees, milledele ta peaks jurnud olema (Kol. 3:1—3). Meil ei wõi olla kodumaaõigust kahel maal, ühe peame ära andma. Me peame sallima, et meiega talitatakse

maailmas nagu „tapalammastega” (Room. 8:36), nagu inimestega, kelledele pole mingit õigust ja fiiski faitstakse Jumalast teades, et meile keegi rohkem teha ei saa, kui wiia meid jälle ühe sammu sügawamale taewasse olemusse ja kodanikuõigusse. Aga edasi peab minema. Kui kogudus terwikuna ei ole annud ära parajal hetkel oma kodumaaõigust maa peal, peab ta weel kõrweaja läbitegema nagu Jisrael. Kui jumalalapsed ei wõi elada maailmas wõõrastena, siis peawad nad seda kõrwes õppima. Kui mitmelt wõtab Jumal naise wõi mehe wõi lapse ja muud, et ta südamega rippus weel nende asjade küljes, selle asemel, et Jumalat austada! Ka Kristuse juurde astus kiusaja ja näitas Talle maailma kuningriike ja nende au. Tahad sa maailma walitseja olla, siis lange minu jalgade ette! Ma annan sulle kõik. Ja tõesti, kurat on wäga walmis kinkima. Ta pakub palju, ja sellefinase maailma würtina jagab ta oma warandused meeleldi wälja. Noormehele ja neiule, aujanulisele mehele annab ta toitu nende loomuliku

inimese jaoks ja toidab teda niiviisi mullapõrmuga. Sest kurat tahab kätte maksta. Madu on ära neetud ja, peab mööda maad roomama. Kurat tahab, et ka meie roomame mööda maad ja sööme põrmu. Kõik, mida pakub maa meile au, toreduse ja rikkuse suhtes, on põrm, ja meie ei taha kauem end toita maa kombel põrmust. Me januneme aulikkuse järele. Ometi ei leidu muud aulikkust meile, Jumala näo järele loo- dud, aga oma kõrgusest langenud inimesile, kui see, mis üleval on. Do, ärge olge enam mullausfid! Üles põrmust, jumalalaps! Kõrvekäswatuse läbi tun- gida sellesse, mis üleval, on aulikkus waelele, maa needimise alla langenud, aga Talle weres lahtipääste- tud elule.

Jssand on maha tulnud meie patuse lihasse (Room. 8:3), et wabastada meid selle läbi surmast. Tema, ülestõusnud Ünnistegijas, on meile pakutud uus maailm, mis on seatud täiesti wastupidiselt loo- mulikule lihale, ja Jssand õpetab meid elama selles uues maailmas. Ta wiib meid päew-päewalt süga- wamale. Kõkkuutumise läbi wendadega õpime me armastama, kannatama ja teenima, ja kui midagi tahab üles ärgata meie wanast loomusest, siis peidame end sügawamale Temasse, ja Jumal saab enam meele- walda meie üle. Ta on alati walmis meile kätt siru- tama, ja Ta hoiatab meid, kui keegi tahab meid wälja meelitada sellest seisukohast. Kes walwawad oma hin-

ges, nende üle walwab Jumal. Kes on harjunud sallima asju, olgu ka waid meelekujutuses, fantaasias, mis kuuluvad Kristuse surma, see kannab igawest ebatõla enesega, see elab tiikati lihale. Selline ei ole weel julgenud uskuda pühakirja täielikusse makswusse, Kristuse surma ja ülestõusmise wäesse, ja et waimul on meelewald meid taewasse olemusse panna.

Kõik läheb wälja sellele, et ajame uju läbi taga oma pojaõigust, nimelt seisukohata Kristusega Jumalas taewasel kodumaal, mille meile on saatnud täielik Kristuse lunastustöö. Zialgi pole waja lepin- gut sõlmida millegi alatu asjaga, mida me üles leiame. Meie oleme ülewase maailma kodanikud, ja iga katse läbi, mida kurat teeb, astume meie sügawamale üle- wasse kodumaale, ja seda teeme me paludes, kummar- dades, mitte jõupingutusega. Kiri ütleb: Meie oleme „kaasistujad,“ seal on meie kodumaa. Seal saame me jõe, vastu seista waenlase pealetungimisele, kes meeleldi tahaks, et meie juured ajaksime kadepusse, lihahimusse, filmahimusse ja elukõrkusse. Meie aga ajame wõitluste ja kannatuste läbi oma juured ikka sügawamale kodumalisse maailmasse. Jgawik astub meile lähemale, taewas astub alla, ja meie astume üles, mitte meelekujutuse taewasse, waid eluofadusse Jeesusega, kus me saame meelewalla Temaga. Me õpime tundma oma jõuetust ja lootma Kristuse were peale, me toetume Ta sõnale. Tõlk. J. Saarow.

Haua kaldal

Motto: Üleval tähtede taga,
Särab üks ilusam maa
Sinna ma igatsen wäga,
Sinna, ma igatsen ka —
Millal jõuan, ju juure —
Sa ilusaim maa . . .

Selges talwises õhus wärisewad linnakella mo- notoonised helinad — juft kui kutsudes, meelitades, kuhugile ilusamale, kaunimale maale. Lahtise haua weerel seisawad leinajad, kurwalt, põskedel pisarad. Risti äärel toetab end kahwatund paletega noor- mees. Pisarad on külmand ta põskedel särawaiks pärleiks, — tuul hundab fasis juustes. Silmad sü- gaw-tõstised, waatawad walgele kirstule, mis asetat- tud kesk lilli. „Do, ära lahku weel minust siia mus- tawasse külma süngi!“ — ent juba langenud efi- mesed krabisewad peotäied mulda, walgele kirstule. Ka temagi käsi haarab ruttu mulda ja wiskab . . . ent siis enam ei suuda, peidab näo kättesse, ja nuuk- sub kui wäike laps.

Haud on kaet wärskete lilledega, ehkki talw . . . kuid haud on waid lõhnav lillefäng.

Põlwi on kumardund noormees, nagu tal lillede, kuhu tema kuumadki pisarad langewad, niisutades õisi. Seal kuuleb ta troostisõnu, mis wäikselts lauldakse . . . „Ole wait, ja looda Looja armu peal“ . . . ja siis weel — nutja laps, oh heida Jsa sülle nüüd — — — ta tunneb kui wiibiksiki ta armastawa Jsa süles, ja kui siluks Jsa käsi nutja lapse murelikku otfaesist . . . „nutja laps oh heida Jsa sülle nüüd“ . . .

Lahkunud on kõik — ainult tema weel üksinda põlwitab wärske kalmukülka weerel ja ta tunneb end tiwustet kaugele möödund õnnepäewade mäles- tustes . . .

Kuid täis noorustuld ja energiat astusid nad mõlemad ellu, ellu, mis naeratab nii meelitawalt — salapäraselt — ei mõelnudki nad murepäewile, ei torme- le, mis wõiwad neid oodata. Ent siis äkki too haigus raske ning piinaw . . . Kuis oli ta meeleheitel põlwitand süngi ees ja palmes töötand: „Jssand, mitte weel nüüd, tahan uuesti sinu järel käia,“ uuesti ja sügawamini sinuse jääda, ainult find alati teenida“ —

Naeratas neile warsti maishommik, ja nad sam- musid jälle õnnelikkudena kesk õitswaid lilli ja tril- lerdawaid linnuhõiskeid — . . . Kas kauaks kestis too kewad? — —

Ent siis tuli haigus raskemalt, rängemalt, ei ai- dand enam palwed — ja siis saabus surm oma wika- tiga, niitis ilusamais aastais nooruskewadel õrna lille, ning nüüd on ta närbumuna külmas süngis. Do — walu . . . walu . . .

„Ära kurbu inimlaps. Waata, ta on taema lil- lede seas, on istutatud Jsa lõhnowasse lilleaeda, ning õitseb seal palju kaunimana, ilusamana kui siin“ —

„Ära heida meelt, waata, talweaeg möödub warsti, ent siis jõuad ka igawesele kewadele, kus wõid jälle seda lille näha, mis siin enam ei murdu tormes, ega närbu süngisel, „waid siis on kewad, ja õitse- aeg igawesed! — — . . .“

Laatfarus.

Joh. Beipman.

Joh. 11 : 3—45.

Uus Testament jutustab meile palju imelikke sündinud lugusid, mis mõivad valgustada inimeste elukäiku igakülgset, isegi tumedail tundidel. Nimetatud kirjakoht näitab, kuidas Jeesus seisukohta võtab inimese elusaatuses.

Meie vaatleme üht kolmeliikmelist perekonda, pärit Betaaniaist, kelle seast praegu välja paistab Laatfarus, tema haiguse ja surma puhul. Tahan siinkohal lühikeses kokkuvõttes puudutada kaht joont selles loos :

I) Sündinud lugu ise. II) Pilt usuelu kohta selle loo valgustusel.

Selle väikese perekonna rõõm leidis selles, et Jeesus nende sõbraks on saanud. Misugune elav liikumine seal oli, kui Jeesus võõrana nende katuse alla astus. Seda rõõmu ei suuda keegi teine kirjeldada. Paljudes majades puudub niisugune rõõm, ja just seepärast, et ei soovita Jeesust majasõbraks. Mitmes perekonnas ei sallita ta nimegi. Küll sagedasti hüüavad inimesed kurja nime kartmata, nagu oma sõpra, kuid ta pole kellegi sõber, vaid maenlane, kes inimest varitseb. Kui waene inimene on Jumalast lahkunud ja maha jäetud, siis on tige teda walmis saatma igasugusesse õnnetusse ja hukatusse. Lugeja, kas Jeesus on ka sinule majasõbraks saanud? Kui veel mitte, siis ära wiibi teda kutsuast. Saageli ütlevad inimesed liig hilja, kui neid ju õnnetus on tabanud: „Isand, oleksid sina siin olnud — siis . . .“ Kui tähtis on see palwe igal ajal: „Isand, jää meie juurde!“

Seal majas oli küll kurbus ja lein, kuid nad ei olnud kurbuses ilma lootuseta.

„Isand, nüüdki tean mina, et Jumal sulle anab, mis ja ial temalt palud!“ nii ütles Marta kindlasti lootes. Jah Jeesus palub nende eest, kes teda armastavad ja paluvad. Kui kõik inimesed teda südamest teenivad, siis ei leiduks neid, kes meeleheitel endalt elu võtavad. Sellele teole meelitab neid saatan, kuid Jeesus tahab iga õnnetut aidata, kurbi troostida, Ta nutab nutjatega, Ta võib kaotatud õnne jälle tagasi kutsuda, nagu Laatfarust surmast ellu.

II) Laatfaruse surma loost paistab pilt, mis võib usklikku surmaellu juhutada.

Jeesus on kõigi usklike õnnistegija, kes neid ühesuguselt armastab. Siiski igatseb mõni usklik oma Isjanda armastust sügavamalt tunda, ja saabki seda: teine jälle lepib vähema, pinnapealse usueluga, mõned on hoopis sattunud kaduma elu mõrkudesse, nii et tõsine Kristuse tundmine ja waimu järele elamine neile mõõras asi on.

Nad on nimekaudu uskliku perekonna liikmed, ja sarnanewad selles mõttes Laatfarusele, kellest meie muud waimulikku läbielamist ei leia, kui ainult, et Isjand neid armastab. Kas see paljas teadmine teeb meid õndsaks? Meie loeme, et Isjand ka seda noormeesi armastab, kes kord tõsise küsimusega igawesest elust ta ette kummaridus. Kuid ta ei saanud

Isjanda tahtmist läbi elada, ja pidi kurwalt ilma õnnistuseta lahkuma (Mark. 10 : 17—22). Praeguses loos leiame kolm usuelu kuju :

Esimene on Maaria, see tõsisema ja armsama uskliku kuju.

Wäikeses sõnakuulmises istudes Jeesuse jalgel, oli ta loobunud kõigest, ja omandanud selle ühe, kõige parema, osasaamise Jeesusega. See on pilt ristikoguduse algpäewilt.

Teine on Marta, kes oma järjekorras küll peaks olema esimene ja tema kujukuses tunneme warsti wana käsuageste teenistuse ära, kuid tähelepanuwäärt on see, et tal on ka ristikoguduse ajaloo keskel oma teatud koht. Veel praegusel ajalgi on Marta suur tegelane. Ta töö on igasugune wäline organiseerimine, juhtnõu, põhikirjade, paragrahwide ja punktide wäljatöötamine, misugusest ei olnud esimesel ristikogudusel aimugi. Nende põhikirjad olid lihtsad, wäga lühikesed ja needki wististi paberile kandmata, ning igasuguse ilmliku asutise poolt kinnitamata, waid need olid rohkem Püha Waimu läbi usklike südameisse kirjutatud (Ap. teg. 2 : 41—47). Isjanda sõnad : Marta, Marta, ja teed oma tegewusega, mis sagedasti nurina teiste üle esile kutsub, enesele tõsist kahju. Seda wist küstb mõnigi tähelepantja usklik, kui palju kõik need wälised organiseerimised kasu on toonud? Kuid kahju on nad meile tingimata toonud — et meie waated kõrwale juhtinud seft „ühest“, see on sifemistest waimuelust, ja sügawast osasaamisest Kristusega, millest oleme kui tühjad õlita lambid.

Kolmas kuju on Laatfarus; tema sarnane on usklik, kes pole palju muud läbi elanud, kui et ainult mõne usunime omandanud. Sarnaste poolt on meie aeg kaunis rikas. Laatfarus oli haigeks jäänud. Nii on ka palju usklike waimuliselt haiged, mitmesugustes tõbedes : nagu kurb-kahwatu näoga, kuivanud käega, tõbiste jalgadega, mis enam ei taha palwetundi wiia, armastamata südamega, haiglaste kurgu ja kidakeelega, mis enam Jumalat ei austab. Eks õigete majades pea hõiskamine ja wõidulaul helisema? Psalm 118 : 15.

Jeesus teadis, et Laatfarus haige oli, kuid ta ei rutanud, waid wiibis veel paar päewa paigal. Tema õed olid mures, ehk ta sureb. Kas praegune haige usuelu saadab wähe muret? Saadetakse ka kutsuid Isjandale, kuid näib, et mitmesuguste heade püüdmiste ja palwete pärast waimuelu ärkamiseks, nagu Isjand wiivitaks Laatfaruse juurde tulemast. Meie tahaksime sügawamat waimuelu wäga kergesti kätte saada, kuid Isjand ootab, et peame oma elule enne surema. Ta wiivitab, kuni Laatfarus on täiesti jurnud.

Wiimasel ajal hakatakse wajuadust tundma surma elu järele, mõnigi ehk otsib sellekohast õpetust, kuid waewalt mõiks seda õpetuse kaudu omandada. Süngrid ütlesid : Isjand, magab ta, siis saab ta terweks. Ehk on meie ajalgi nii mõeldud, et waimulik maga-

mine termist toob? Ei. Ka warjusurm ei aita. Speatuse kaudu võib ehk mõnigi kunstunne wõi warjusurma jääda ajutiselt, kuid pärastpoole selgub, et wana inimene on jälle terweks saanud, — ta elab.

Kes tegelikult surmud, see ise oma surmast enam ei räägi. Tõsisel surmaelul on ka kaasakiskum mõju. Kui Jeesus tunnistas, et Laatsarus on surnud; siis ütles Toomas: „Lähme meie ka, et temaga seltsis sureme.“ Jah, kui niisuiwa langeb surma, siis ei jää tema enam üksikuks. Surmaelul ütleb meie kaaselanikkudele paremat jutlust kui kuulsad jutustajad. Enne peab surma läbi elama, kui ülestõusmiswäge maitsema. Küll meeldiks lihale, et asi sünniks teisipäidi. Paljud ufuwadki teisipäidi nagu Marta. Ma tean, et mu wend peab üles tõusma wiimase päewal. Kuid Isjanda nõu oli teisiti, ta ütles: „Mina olen ülestõusmine ja elu, kes minusse usub, see peab elama.“ Kas sina „feda“ usud? Sarnast usku leidub wähe. Loodetakse üht elu, mis Jumala meele pärast, leida pärast surma. 1. Joh. 3 : 3. Aga

Kristus on see, kes elab neis.

Elada armu all, wastandis elule käsuseaduse all, tähendab: mitte enam ise elada (Kal. 2 : 19, 20), mitte enam enesele elada“ (2. Kor. 5 : 15)

Et ta ise oli saanud tsentraalwaate Jeesuse Kristuse lunastuse ja et ta ei wõinud teisiti, kui selgitada hingile, kellede eest oli tal wastutus, feda tsentraalwaadet kõneles ta nii waldawalt ja südant äratavalt usklike wastutusest immunud armu juhtes.

„Patule peab sõda kuulutatama,“ ütles ta, „et Jeesusel oleks jälle rahwas, keda Ta võib tarwitada, rahwas, kes kuulutab ta wägewaid nõusid maailmale. Jeesus peab saama jälle koguduse, kes annab tunnistust oma üksimeelsuse läbi sellest, et Ta on tulnud maailmasse, Isast saadetuna. Tal on alati olnud selline nelipühist saadik, ja Ta waim ei hinga enne, kui Tal on auline kogudus ilma wea ja kortfuta Ta auilmumise päewal.“

Ja armu all seistes tõsises ja täielikus mõttes, ei ole sellest küllalt, et aru saanud oleme Kristuse lepitustööst Püha Waimu läbi ja et kindlad oleme oma jumalalapse seisuse üle. Tawis on, et anname end täielises sõnakuuulimises Waimu kaswatuse alla, et laseme walitseda Teda piiramatult eneste üle ja täielikult meis tugew olla. On ka tarwis, et jääme Jeesuse.

Kusagilt ei leia me piiblis peatuspunkti selles, et jumalalapse juures kestwalt tarwitatakse sõna „liha“. Kal. 5 : 24 seisab selgesti: „Kes Kristuse pärast on, need on oma liha risti lõhnutud ihaldamiste ja himudega.“ Pühakirja sõnad, mis töotawad jumalalapsele pühitust, puhtust ja täielikkust — ifegi käsivad — peawad jälle wõitma eneste täieliku tähenduse ta juures. Kristuse surmas on ka meie surm, ja see surm sisaldab eneses lahutust patust ja maailmast ja selle järel ülestõusmist uude ellu. Meie ihu ei kuulu enam meile, waid Kristusele. Meil on waid weel nii palju olemasolemise õigust, kui meie liikmed teeniwad ülestõusnud Õnnistegijat ta ülestõusmiswäes.

sõna näitab teisiti. Ilma ülestõusmiswäeta ei jõua keegi wõiduelu elada. Ja ainult wõitjad saawad tulewases ilmas pärida. Ilm. 21 : 7. Kõik oma jõu pingutused ja püüdumised wõiduelu elada nurjuwad. Ainus ja tähtis tingimus on suremine.

Meie kuulsad organisatsioonid wajuvad sifemiselt kokku ilma ülestõusmiswäeta. Ja teisiti see ei wõigi olla. Mingu meie Laatsarus õieti haigema, kui ta tõesti on hauda pandud. See ei takista weel Isjanda tööd. Alles siis saame tema kaastundlikku südant näha. Jeesus nuttis. Kui ärkab südameis uus usutuli nagu Laatsaruse haual: Eks see, kes pimedate silmad lahti teinud, wõi kõik teha — niisugune usk kihwatas Isjanda südant. Ta hüüdis juure häälega: „Laatsarus, tule wälja!“ ja päästke teda surmamähkmeist wabaks. Mis wajame meiegi muud? Siis uskuwad paljud Jeesuse. Oh wägew Isjand, hülla meiegi Laatsarus üles, et weel miljonid usuksid õieti sinusse!

Otto Stockmayer.

Jeesuse Kristuse tunnistaja ja järelkäija.

Alfred Rothi järele Joh. Sarow.

Kristuses surnu üle ei wõi ükski kaewata minewiku patu pärast ega wõi walitseda patt ta üle olemikus.

Ustaw tunnistaja ei wästinud pakkumast feda „Killeadi salmi“,

„radikaalset termisrohtu“, nagu ta ütles sageli. Ta hiljemal eluaastail kuulsin teda kõnelewat armu üle järgmiselt:

„Usklikkude ringides tekib kahjuks weel sageli küsimine, kuidas see ühte sünnib, et ühelt poolt pannakse meile ette nii kõrgeid kombelised nõuded, teiselt poolt aga ka ikka jälle öeldakse, meie ei wõi, ega tarwitse midagi teha. Et üldse nii kõnelbakse, on sügawasti häbitaw tunnistus sellest, et ei teata sugugi, mis arm on ja ei tunta sugugi tõeolus rääkimat Jumala armu Kristuses Jeesuses. Seistakse kinniste filmiga ja ei waadata imelikku armumaa ilma, mis meile on kingitud. Jumala Poeg on selleks maha tulnud, ja sõimes maganud, Ta on selleks üles läinud ristile, on selleks läbi tunginud hauaõõst, Ta on selleks üles taewa wõetud pärast täielikku lunastustööd, et meil oleks kapital, mis küllnib kõige tarwis ilma miski puudujäägita. Ta on toonud õnnistuse, mis rahuldab tõesti ülesärrganud südametunnistuse tarbed, mis rahuldab täielikult Jumala pühaduse ja õiguse, ja seepärast ei wõi see puudutatud saada saatanast. Õnnistus hingile ja waimule, õnnistus patu läbi wapustatud ihule, õnnistus, millega pole ühewääriline ei ükski sõprusõde, ei ükski elamus, millele ei wõi vastu seista ei ükski ergu ega iseloomu wiga, kui suurend nad ka ei ole, ei ükski takistaw olu, mis ial tekkida wõib siin maailmas. Lase end täiesti walgustada ja waata Petlemma armupäewa koitu; ei leidu miskit kombelise nõuet, mida ette pannakse uues testamendis, mille tarwis ei ole täielikku katmist rääkimatus Jumala andes. Arm kannab su läbi, et sa wõid elada jumalakarlikult. Kujunegu ajajooksul olud kuidas tahes — meie tarwis leidub midagi uut rääkimatus Jumala andes. (Järgneb.)

Vastusi toimetuse järelepärimisele.

Noorte Elu nr. 2 tehti toimetuse poolt järelepärimine, kas ja kuidas on olnud N. Elu õnnistuseks. Nüüd on sisse saadetud vastusi, mis rõõmustavad ja kinnitavad meid selles töös. Avaldame siin kaks neist. Loodame, et mitmed veel saadavad sarnaseid vastusi.

(Vastuseks „Järelepärimisele“ N. Elu nr. 2.)

„Noorte Elu“ on olnud mulle õnnistuseks, millest siin mõni sõna:

Olles alles uskmata andis mulle keegi Kärkla usklik noor mõned „N. Elu“ numbrid, soovitades lugeda.

Lehitsesin noid n. ö. „viisakuse“ pärast, arvates: „Mis neis siis ikka huvitavat on?“

Siis puutus pihku N. Elu nr. 8—1925, kus leidub muuseas ka P. Singi töö „Kaduvus.“

Lugesin huviga ja küsisin veel teisigi „N. Elu“ ja „Elukevade“ numbreid, kust siis eestkätt kõik ilukirjanduslikud palad ja luuletised läbi lugesin.

Muu mind tol korral ei huvitanud, leidsin selle olevat liig raskepärase ja kuiva. Aga vaimulik ilukirjandus hakkas huvitama ja selle tulemusena ka usklikud noored.

Läksin meeleldi koosolekuile, et tundma õpida sellise erineva hingelaadiga ja arvatavasti õnelikke inimesi.

Siis ärkas huvi ka enam raskepärasemate vaimulikkude artiklite suhtes ja neis käsitletud küsimused panid tõsiselt mõtlema.

Leidsin oma senise elu olevat mõttetuna ja tühisena.

Tahtsin leida Jumalat, kelles peitub elumõte. Ehk küll vaimulik ilukirjandus ei olnud otsekohene tegur mu usuletulekuks, siiski andis ta selles ometi esimese tõuke.

Ja veidi hiljem saades päästetud oli mu põlevaim soov teha midagi Issandale. Ta näitas mulle töö, milleks oli kutsunud mind.

Pidin oma jõu pühendama Jumalale tööle, millelt olin saanud esimese tõuke — vaimulikule ilukirjandusele.

Kuigi seda tööd, ehk mitmeti ei mõisteta, on ta siiski paljudele õnnistuseks olnud. Sest mitmed on kirjutanud ja ka kõneldud õnnistusest, milliseid ammutanud sealt. Eriti uskmatuile noorile võib ta esimeseks tõukejõuks saada — nagu sai minule omal ajal.

Lydia Rand, Tallinna, 9 II 29.

„Noorte Elu“ on olnud minule suureks tõukejõuks usule (kuigi just mitte ainus).

Mäletan, mil lugesin esimesi N. Elusid. Mu kätte juhtusid 1921. aasta N. Elud. Huviga lugesin. Vanemad olid külas koosolekult ostnud ja koju tuues sattusid minu kätte. Hiljem sain veel numbreid ja hoidsin neid alal. Seisid lakas teiste raamatutega; läksin raamatuid tooma, lugesin ja vaatasin neid.

Kui koolis usuasju naerdi ja Jumalat maha tehti, sain kinnitust N. Elust. Kuigi ei saanud siis toitu üksikutest artiklitest, sest ei mõistnud neid, aga üldmulje sain — see räägib Jumalast. „Jumal on!“ mõtlesin ikka uskmatute ironiseerides. Kui on Jumal, siis peab ka Teda kartma ja paluma, mida ma tegin ja hakkasin tegema hooliga. Oli nii.

Õnnistust ja julgust edasisaamiseks sain omal ajal artikleist: „Jeesuse juurde“ — Joh. Peipman 25. a N. E. ja Imelik nimi“ — J. Sarovi tõlge 26. a. N.E. nr 8. Jäid helisema hinge sõnad: Jeesuse läbi jne.

N. E. kaheksa aastakäiku on mul pea tervena läbi loetud. Ootasin põnevusega nr. ilmumist ja selle saabudes lugesin rõõmuga. Praegu on ta mulle kõige sümpaatsem leht.

Sargw. 11 II 29.

Art. Langenbraun.

Õorm ja inimene.

Keegi õpetatud mees kõneles ford oma ettekandes põlglikult sellest, kuidas Jumal olewat võtnud maa-õormu, puhunud sellele ja nii sellest teinud inimese.

Kuuljaskonnas oli muu seas keegi mees, kes oli päästunud hiljuti, kuid enne elanud juurtes pattudes. Kui ettekande lõpul anti võimalust läbirääkimiseks, ütles see mees: „Ei taha hakata vaidlema kõnelejaga loomi-

sest, kuid seda vaid ütlen, et Jumal kummardus alla ja võttis meie linnast poriseima õormuhunniku, mis seal oli, puhus sellele oma Püha Vaimuga ja tegi sellest uue olendi, kes hakkas vihkama endisi patte ja selle püüe on õiguse ja pühituse ja puhtuse järele. See õormuhunnik olin mina.“

„Miks Jeesus valis Juuda?“

küsis keegi inimene tuntud jumalamehelt. „Ei tea,“ oli vastus, „kuid ma võin jutustada veel suuremast imest: miks Jeesus valis mind?“

Igäüks olgu rahul selle andega, mis Jumal talle

annud; sest ei või kõik olla Pauluse ja Ristija Johannese sarnased, vaid mõningad peavad olema ka Timoteuse ja Tiituse sarnased. Ehituses tarvitatakse rohkemal määral müüri- kui nurgakive.“
Martin Luter.

Paides peeti wendade kursus 7—9 märtsini, mis kujunes dieti koduseks, õpetlikuks ja oli õnnistatud. Wiimastel aegadel on Jumal üles äratanud rida mehi, kes wajasid juhnõõre jumalariigi tööks, sellest siis kursus tingitud.

Õpawõtjaid oli 10 ümber, kellel kõigil tõsine igatsus õppida midagi tegema oma Issandale. Referentidena teenisid wennad M. Wolmer ja P. Sint.

Iga õhtu olid ewangelisatsioonid, kus Issanda arm päästis kadunud hingelised. Ilus oli kuulda päästetute kiituslaulu oma Päästjale pärast wõitlustunde.

Usume, et see on õnnistuseks edaspidises Issanda wiinamäe töös wendade kaudu Paides ja Järwamaal. Annaks Issand seda!

Türil peeti C. E.-laste korraldusel äratuskoosolekuid 9—12 stp. Ewangeliumi kuulutajid wennad Wolmer, Pittjaan, Sint, Sieberg ja kohalikud wennad. Rahwa osawõtt rohke ja walitjes äratuswaim. Mõnedki leiðsid rahu Päästja haawus. Ka usklikkudele oli see aeg ülestõstmiseks ja edasiatamiseks.

Wend Rakles on Ew. Kr. wabafog. kutsetöblisena teinud pikemaid reise Põhja- kui Lõuna-Eestis ewangeliumi kuulutades. Issand on teda õnnistanud. Soowime alalift õnnistust!

End. Silienthali palwela, Tallinnas, kus peetud igaaastased nelipähi konwerentid ja selle läbi jaanud tuntus ja armsaks paigaks paljudele usklikkudele, on nüüd lõpuks läinud

Tall. Metodisti kogudusele, kes selle wahetuse teel h-ra Tombachilt omandas. Wahemaal pidas selles töös ülewal wabawendade komitee. Nüüd on siis palwela jaatus, millele mitmed kandideerimud, lõplikult otsustatud. Kuuldawasti saab seda edaspidigi alliantikonwerentideks rajutada.

Wend M. Wolmer, end. Wiimsi kooliõpetaja, on wiimajel ajal armastusega püüdnud kaasa aidata kõlblijelt langenute reise Narwa, Paide, Türile ja Tartu. Jumal on õnnistanud wenna teenistust ja noored on elufogenult jaanud häid isalikke õpetusi.

See on nii suur abi liidule praeguwl rasfel ajal, kus kannatame mitmeti. Wajame rohkem ohwimeelt, et saada omale alalift reisiat wenda. Mõelgem eestpalweis kui ohwitega sellele!

Tallinnas ajutati alliantispinnal Dõmisioniseits, õp. Sed'i eestwõttel, mille eesmärk töötada kõlblijelt langenute keskel ja wõidelda kõlblijeta elu wastu. Walituski on olnud heatahtlik uuele ettewõttele. Meie kärmijelt langenud kõlbline tajajand wõtab hädaasti energilift tegutemist.

Eestis joodi läinud aastal kestmitelt inimese kohta 8 liitrit wiina ja 10 liitrit õlut.

Tänawune rajariifide C. E. konwerentis peetakse 27—31. juulini Meemelis, Leedumaal. Leedu sõpradelt on jaabunud juba kirjalik kutse, et ilmutamine oja wõtma rohkearwulisemalt ja laulutooriga. Mõelgem juba warakult sellele!

Noorte alliantskursus Tallinnas.

11.—15. weebr. j. a.

See oli järjekorras teine Tallinna piinal, kuna Haapsalus neid peetud juba rida aastaid.

Leiðis aset metodisti palwelas.

See oli jätk mõõdunud aasta kursusele, vähemalt ainetel käsitusel. Mitmeis aineis suudetud anda eelmisel kursusel waid fiskejuhatus, tänawu õnnestus pääseda juba aine enda juurde. Oli ka hoopis uusi aineid.

Rästitati: Apologetika ehk ristiusu kaitseõpetus — Mõistus ja liidametunnistus. R. L. Marley; Dogmaatika — Jumalalift; J. Puskaj, J. Iililik hinge hool — P. Sint; Enefeka swatus — H. Dengo, Hea kord ja wäärnähtused noorsoo ühinguis — H. W. Dahl ning lamalt referendilt: Waimulik kirjandus ja selle sihtjooned; J. Iililik pühitus — R. Kaups ning Noorte töö Jumalariigis — J. Puskaj.

Peale selle oli veel laulu- ja mänguproowe.

Üined olid kõigiti õpetlikud. Mõnegi aine üle wõeti läbi-rääkimistel elawalt sõna, eraldi aga waimuliku kirjanduse ja noorte töö kohta oli elawat mõtewahetust.

Kursus oli enam-wähem seminarisüsteemil, mis on muudugi parem kui paljad referaadid.

Õpawõtjaid oli wõrrelbes minewa-aastafega tublisti wähem, milleks kaasa mõjusid gripp, praegune waimulik moment ja muud põhjused. Wõib-olla peatski tulewikus korraldama seda ainult töötegiijale ühinguis, mis annaks paremaid tagajärgi.

Üldiselt oli konwerentis õnnestunud. Laupäewal ja pühapäewal olid suuremad ewangelisatsioonikoosolekud end. Silienthali palwelas ühis mängu- ja laulutoori kaastegewusel, kus kõnelesid w. H. Dengo, R. Kaups, J. Puskaj ja P. Sint.

Kursus lõppes veel koduse teedõhtuga metodisti palwelas, kus kuu koos olid jädamlikus mõtete wahetuses.

Issand aga õnnistagu, et me noorfugu oleks õigeks maafoolats!

Siendus: Selmises numbris on sattunud artikli „Noorsoo ühingute ümber“ trükiwiga, mis ehk on annud lausele mõne silmis wale mõtte ja käsitusel. Nimelt on 17 rida 55 lk. 1 weerus: Seda ütlen üldiselt neile kõigile, peab aga olema . . . meile kõigile.

Väljaandja: Eesti Usklikkude Noorte C. E. liit.

Vastutaw toimetaja: P. Sink. Toimetuse aadress: Tallinna, Villardi t. nr. 7—1.

2800

Kevadeks paremaid jalanõusid.

Saapakauplus

R. Tubala.

Tallinna, Suur Tartu mnt. 50.

Teen igajuguseid

kellasepatöid.

Tellimiseks palun ära anda: Tallinnas, Willardi tänaw nr. 3—10 (hoowis).

Terwitades w. G. Henny.